REGD. NO. M. 3152 ప్రతి 3 అణాలు ESTD. 1930

జమీన్ రైతు

సంపుటి — 23
సంచిక — 27
★
6—7—51
శుక్రవారం

కీ॥ శేషులు ఎడిటరు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు. ★ నెల్లూరు ★ సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

★ విజయవాడ ప్రజాపార్టీ సమావేశ పర్యాలోకనం ★

రంగా క్రొత్తపార్టీ స్థాపిస్తారా?

ప్రారంభమై మూడుమాసాలయినా గడిచి వుండగానే ఆంధ్రప్రజాపార్టీలో చీలికలు వచ్చాయి. ఆంధ్రప్రజాపార్టీ నిర్మాణము అవసరాభిప్రాయములలో అభిప్రాయ భేదములున్నవారు కూడా యింత తొందరలో యీపార్టీ విచ్ఛిన్నతకు విచారము పొందవలసినదే. అయితే మూడు మాసాలక్రిందట రంగాగారు, ప్రకాశంగారు "శ్వేమేవాహం" అని అన్యోన్యంగా అనుకొని, ప్రజాపార్టీ నిర్మాణమునకు పూనుకున్నారు కదా, యింతతొందరలో యీ విభేదాలు ఎందుకువచ్చాయి అనేది యీ వారం జరిగిన ప్రజాపరిషత్తు కార్యవర్గ సమావేశ వివాదాలతో కలిపి ఆలోచించవలసిన అవసరముంది.

నిష్పక్షపాతంగా పరిశీలించిన ఒక సామెత వుంది. అది కార్యకారణ సంబంధం. అవిభక్తంగా యీవిభేదాలన్నీ ఒక్కసారిలో పుట్టుకొచ్చాయి కావు.

ప్రకాశం, రంగాగార్ల అనుచరవర్గంతో కాంగ్రెసునుండి బయటకువచ్చి ప్రజాపార్టీ నిర్మాణముచేసిన నాటినుండి "జమీన్ రైతు" గమనిస్తూనే వచ్చింది. యిది కలకాలం కొనసాగే సఖ్యం కాదని. ప్రకాశం, రంగాగార్ల మధ్య విభిన్నత ఎంతగావున్నదంటే వారిద్దరూ ఒకే సంస్థలో వుండలేనంత హెచ్చుగావున్నది. ప్రకాశంగారి జీవితంలో నాయకత్వం వహించడమేగాని అనుచరత్వము లేదిలేదు. పోతే రంగాగారిలోకూడా నాయకత్వం వహించాలనే దీక్ష, పట్టుదలవున్నా ప్రకాశంగారికివలె ధిక్కరించి, నిలవబొచ్చుకొనే అవకాశాలు లభించలేదు. ఐతే రంగాగారు సామాన్య రాజకీయ నాయకుడేకాక ఒక కొత్త సిద్ధాంతానికి మార్గదర్శకుడు. అందుచేత యిద్దరి నాయకత్వాలలోనూ, దృక్పథాలలోనూ పూర్తిగా వైరుధ్యమున్నది.

ఈ విరుద్ధభావాలు, దృక్పథాలుగల నాయకులు యిద్దరూ కాంగ్రెసు నాయకత్వంపట్ల అసంతృప్తితో క్రొత్త పార్టీనిర్మాణమునకు పూనుకున్నారు. కాంగ్రెసుపట్లప్రాతికూల్యము

కాంగ్రెసు గిట్టలేదు....
ప్రకాశంతో కుదరదు
ఇక మార్గం?

సామాన్యంగానూ, కళా "అవినీతికర విధానాలు, పదవీ వ్యామోహాము" పట్లుగల నిరసన ప్రత్యేకంగానూ వారిద్దరినీ కలిపాయి. ప్రత్యేకంగా కళాపట్లుగల శత్రుత్వమునకు కారణం ఆటు ప్రకాశంగారికి ప్రధానమంత్రిత్వము పోగొట్టి తన అనుయాయులకు యిప్పించడం లోనూ, యిటు రంగాగారిని అన్ని కృషికారాయకాలచేత ప్రక్కకు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవీ భ్రష్టులిచేయుడంలోనూ ప్రముఖపాత్ర నిర్వహించడమే. అందుచేత యీ కళా వ్యతిరేక సంఘటన (ఫ్రంట్) ప్రజాపార్టీ పేరుతో అవతరించింది.

తెలుగు మంత్రులపై, మంత్రివర్గీయ శాసనసభ్యులపై రాష్ట్రకాంగ్రెసు వర్గీయులుగా చేస్తూవచ్చిన "కేరాఫ్‌పనికి" ప్రజలలో తమను బలపరచవలసినదిగా కోరడానికి ప్రజాపార్టీ మొండటిపాత్రిపదికగా కనపడింది. విజయవాడలో జరిగిన కన్వెన్షనులో యిది స్పష్టమయింది. అయితే యీ విధమయిన పార్టీ సాధించబోయేదేమంటి అని "జమీన్ రైతు" వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానము యీవారం జరిగిన కన్వెన్షనులో వచ్చింది. అదేదేర యిపోవడం.

కలకత్తానుండి రంగాగారిచ్చిన ప్రకటనలో గలదికూడా ఆటే—కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకమన్నా, కాంగ్రెసు మంత్రివర్గములకు వ్యతిరేకమన్నా, కాంగ్రెసు అకియమలో మారిపోదాను అన్నా ప్రజాపార్టీ అవసరమేముంది?

ప్రజాపార్టీ పేరుకుమాత్రం కిసాన్ మజ్దూర్ ప్రజాపార్టీ అనిపెట్టుకుంటే ప్రయోజనంలేదు.

—కొరవ అభయ పేరిట

కిద్వాయ్, టాండన్ ముఠాల ప్రథమపోరాటం బెంగుళూర్లో?

బెంగుళూరు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమావేశం సమీపిస్తున్నది. ఎన్నికలముందు జరుగబోయే అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమావేశాలు అన్నీ ముఖ్యమయినవే అనేది వేరుగా చెప్పనక్కరలేదుకదా! ఇదివరకు గుంటకల్లులో జరపాలనుకున్న సమావేశం వాయిదాపడిందన్నది పాఠకులకు జ్ఞాపకముండి వుంటుంది. ఎన్నో సంవత్సరాలయింది దక్షిణాదిన యిటువంటి సమావేశంజరిగి.

ఒక్కసారిగా ఇన్నిసంవత్సరాల అనంతరం బెంగుళూరులో యీ సమావేశం జరపాలనే నిర్ణయానికి ఒక అంతరార్థం వుండనేవుంది అంటాను.

ఒక సంఘటన మనకు చెరువగా జరిగితే మనకు ఉద్రేకం ఎక్కువ కావడం సహజం. అదివిధంగా యీ సమావేశం ఏ బొంబాయిలోనో, ఏ వుత్తరహిందూస్థాన నగరంలోనో జరిగితే కలిగేవుద్రేకం కలుగకుండా వుండాలని యిప్పుడు జరుపుతున్నారంటారు. అంత వుద్రేకపరమయిన విషయము ఏమిటి అనే ప్రశ్న వస్తుందికదా!

బెంగుళూరు సమావేశంలో కిద్వాయి వర్గం దృక్పథాన్ని విధానాన్ని నిరూపించి, తేల్చివేయవలసిందని టాండన్ చెప్పిన విషయానికి అర్థమిదే.

కాంగ్రెసులో రెండు వర్గాలు, యింకా వక్కాణించి చెప్పాలంటే ముఠాలు — వున్నాయనేది నిశ్చయం. ఒకటి పాటిల్, కళా ప్రభృతుల సహాయ సహకారాలతో పదవులలోవుంటున్న టాండన్ ది- పూర్వం సర్దార్ పటేల్ నాయకత్వానవుండేది. రెండు సహకార విధానం పోతున్నది. రెండవది నెహ్రూ) నాయకత్వాన. ఒకరితో నొకరు సహకరించుకొని పనులు చేసుకోలేరనుమాత్రమే యిది ముఠాలుగాని మన ఆంధ్రదేశంలోవలె సాంఘిక బహిష్కారంవరకు పోయినవికావని మనం గుర్తుంచుకోవాలి.

బెంగుళూరు సమావేశంలో ఈ ముఠాల బలాబలాలు తేల్చుకొనే మొదటిపోరాటం ప్రారంభం కాబోతున్నది.

నెహ్రూను నియంతగాచేసి ఎన్నికల మహాసరిసంతా తమచేతిలో పెట్టుకొని ఆటలాడించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారట.

—కొరవ పేరిట

ఎక్కువ పంటకు

★

భూమినుండి ఎక్కువ ఫలితములీయాలంటే సరియైన భాస్వరపు యెరువులు అవసరము. భాస్వరపు యెరువులలో ఎముకలపొడి అతిసహజమైనది. ఇది కృత్రిమంగా తయారైన ఎరువుకాదు. భూమికిగాని — పైరుకుగాని చెరుపుచేయదు.
ఈ సంవత్సరపు సాగుబడి అదును దగ్గరకొస్తుంది. మీకు కావలసినంత ఎముకల పొడిని అదును దాటకముందే కొనండి.

ఎంతకావలసివున్నా తయారుగా వుంది.
వెల 224 పౌ. బస్తా 1-కి. రు. 28-8-0.
(కొడవలూరులో మా ఫ్యాక్టరీవద్ద డెలివరి)
సేల్సుటాక్సు ప్రత్యేకం

గమనిక.— జూలై నెల 15-వ తేదీ లోపల ఒకేదఫా 3 టన్నులుగాని — అంతకు పైగాగాని కొనేవారికి తగ్గింపురేటు, బస్తా 1-కి రు 28-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్రా బోన్‌మీల్ ఫెర్టిలైజర్ కో.,
కొడవలూరు [R. S.] & P. O.

తాతా కృష్ణమూర్తి కథా సాహిత్య సమాలోచనము

[illegible] 1920–45 మధ్య సాహిత్యాన్ని [illegible] కథానికలతోను. వ్యాసాలతోను అలంకరించిన వారిలో కృష్ణమూర్తిగారు ఒకరు. వీరి రచన లన్నిటా సాహిత్యపరిశీలనం ప్రతిఫలిం.

కంచాం జిల్లా బరంపురం వీరి జన్మస్థానం. మాధ్యమకృతులు ముంచి మన తాతగారికి కలిగినది 1899 ఏప్రిల్ 14. విద్యాభ్యాసం బరంపురం, విజయనగరం కళాశాలల్లో.

వీరు ఉపాధ్యాయులుగా భద్రాచలములోని హైస్కూలులో కొంతకాలము ఉపాధ్యాయులుగానుండి, అనంతరము పోలవరములోని హైస్కూలులో పరిధానోపాధ్యాయులై 1945 జులై 17 వతేదీన కథావశేషులయ్యారు.

వ్యవహారిక భాషావాదానికి పరిధానగా నుండిన గిడుగువారియందు వీరికి గురుభావం. మన తెలుగున నిర్మలమైన హాస్యరసమును నిరూపించిన గురజాడవారియందు వీరికి గురి.

హాస్యరసమనందు కృష్ణమూర్తిగారికి అధిరుచి అధికం. వీరి రచనలన్నిటా ఆ రసము అంతో ఇంతో శోభించుండావుండదు.

మనిషి ఎంత గంభీరముగా కన్పడేవాడో రచనలో అంత చనువుగా హృదయానికి అందుతాడు. వీరి మిత్రులుసూడా వీరి జోకానికి జంకేవారు. కాని నిజానికి అది కోపమువుడా కాదేమో! లోతుగా ఆలోచిస్తే అది పర్వతేని వారినిమాత్రమే కలిగిన ధార్మిక ఆవేశ లాగా కన్పడుతుంది.

వీరు గురుజాడవారి [illegible] చెప్పారు. కాని ఇంకొంచెం [illegible] వీరి [illegible] వ్యాసంపలదేశాలరు. వ్యాసరచనలో వీరు అందె వేసిన చేయ్యి. "కలపు" అనే పేరుతో ప్రచురింపబడిన వీరి వ్యాస సంపుటి చిరుపరిచయము పెళ్లి, సంతాన విషయాలలో ఎవ్వరి మంచి చెడ్డలం వాళే నిర్ణయించుకోవాలంటారు. వీరి కథానస్తువు అనంతము. మధ్యతరగతి సంసార విషయాలే. వికసిస్తున్న దాంపత్యప్రేమ, అందని అందచందాలు, వ్యర్థప్రేమగాథలు చిత్రించారు. స్త్రీ ప్రకృతి శీలంలో వ్యత్యాస మాలు విశదించారు. పురుషప్రేమ కాఠిన్యంతో కూడుకొన్నదని, స్త్రీ ప్రేమ సంకుచితంలో కూడుకొన్నదని అంటారు. కృష్ణ లేని కారణాలతో స్త్రీలనుండే పురుషులు ఎలా అవిశేషాలలో అరమరికలేక అందముగా నిరూపించారు.

వీరి కథలలో విర్మల హ్యంగారము, సున్నితమైన హాస్యరసము, హృదయాన్ని కదిలించే కరుణరసము చమత్కారము సంభాషణలు, మనోహరమైన భావాలు, మంచి వర్ణనలు, అనునిత్య పరిసరాలలోని పాత్రలని పరమానందం కలిగించును.

వీరి సంసార కథలలో యువ్వనదంపతుల పరసపల్లాపాలు, కలహాప్రియులు, చమత్కారాలు చెప్పశక్యము కావు.

తాతా కృష్ణమూర్తి అంటే తాతకాదు. కేవలము కృష్ణమూర్తి. ఆయనకు దక్షిణ సాయపడుతూ వచ్చిన భార్యతో ఆయన ఆడినఆటలన్నీ వీరు తమ అర్ధాంగితో ఆడారు. కృష్ణుడిలా సత్య భామ విధేయుడో వీరు అట్లాగే లక్ష్మీవిధేయులు. వీరి శృంగారప్రియత్వానికి ఇంకేంచేపివరంగా చెప్పనవసరంలేదు రచనల్లోనే. స్త్రీ పురుషుల భావసంఘర్షణ కాక ప్రాచీన అధునాతన సంప్రదాయాల మధ్యగల వైరుధ్య భావసంస్పర్శ కూడా వీరి కథావస్తువులలో ముఖ్యముగా కానుపిస్తుంది.

వీరి కథలు కొన్ని హాస్యరసభరితంగా చిత్రించారు. కాస్త్రీయ కథలుకూడా కొన్ని వ్రాశారు.

వీరి సంస్కృతంలో వీరి కథలు సంపుటంగా వెలువడకపోవడం సంస్కరణకు కొంతదమిస్తది

దోషదర్శనం

వీరి కథలన్నిలో అంతర్భాగమై ప్రభావము అధికము. అట్టిది కృష్ణమూర్తిలో శోషణమ్మే సుగుణము. ఇంకొంచెం వీరిభావ చాలా మృదుసంగతాలుంటుంది. కాని అంతర్లీనమై సంభాషణా సందర్భంలో అక్కడక్కడా కొద్దిపాటి అది గొంతెత్తకు అంగీకరించదమ్మే నేమో గాని ఈవిధముగా ఉండుట సరుంబ పమా!

"లాటిక్, లెక్కలు చెరువుకొన్నకాకే రిజనింగ్ కట్టి లేదంటుంటే! లడిలో డిసేటింగ్ సొసైటీలంటే ఎవరనుకొన్నావు? మీటింగులలో డిస్కషన్ అంటే ఎప్పుడైనా చూచిందా! కోర్టులలో న్యాయవాదులనుచెప్పే ఆర్గ్యుమెంట్లు ఎప్పుడైనా విన్నవా? ఏ యుక్తుపీడుమున్నకేసు లక్ష్మీకి" రాదుప్రేమం.

అంగ్లము వచ్చినవారికి ఇంపుగానే ఉన్నది. తెలుగు మాత్రమే తెలిసినవారు వీలో హాస్యాన్ని ఎలా తెలుసుకోగలరు? కవయిత్రి కాకపోని దృష్టిలో ఉంచుకొని రచనచేయాలి.

—కొరవ 11 వేటిలో

మాతృప్రేమ

శ్రీ ముదివర్తి కొండమాచార్యులు

[గతసంచిక తరువాయి]

అహరెంతింతిరిగి వంతటం బవని
భద్రాత్రీరు కల్యాణముక
పరమానందముతోడ గాంతుపని
సంధ్యానించితిక, మైథిలీ
వరునించాచిన కన్నులక మము
మహోపాపార్జులం జూడగా
మరలక మా యిలకేల్పు రాదమచు
తాకుందుం డెణంగందుగా.

అణుమంబోకుము మంగళాదల వృసింహా! కల్లి నీ యింటికివచ్చు వచ్చిన
ఒక్కమాటాడెదక మధాధాన్యర్థి బేరిక్కకి
శిలపుర్ నీవయినిల్పి పూనవముతోడ 'ఇలరా' వ్యాధికి అగ్నమం బొనరింపగా
దప్పుంగ నీబొజ్జ-జా పిలిచ్యాయుమ్మరా?

నీ పాదమ్ములు నమ్ముకొన్న యొక
పాపికిక యుమ్మవీయాజ్ఞకి
కోపోల్కిక హరియించు మిత్తిక
కృపలేకేరితి పిక్షించితో
నా పుణ్యమ్ములరాశి నీదు గుడి కింకిక
మారిపోకిక్క కే
వా! పాపాణ కలావ రెమ్ముకొనుచుక
పాణమ్ములక నీదరంక.

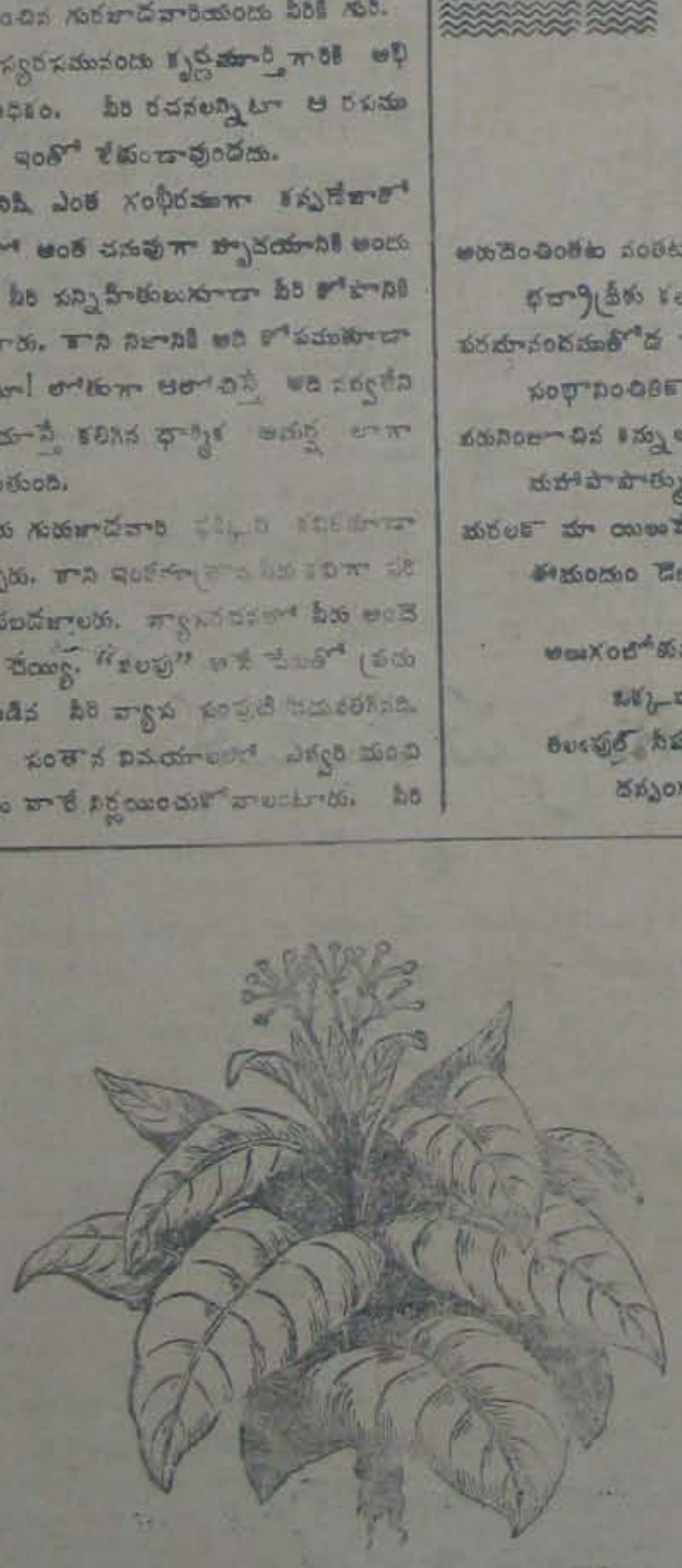
వాత్సల్యము

హాయిక భూమి భృత్కిధర వాటిక
పార్శ్వమునక నివాసమున
కేరుము కీర్తితోడ దనింపగవచ్చిన
వారి పాణిమున్
తీరుచుమనుటేనా? కరుణలేదె కొరా!
నినువిమ్మ యింక కే
సాయను నిల్పి భక్తజన పంచయమాల్
భరవదంతిమ్మనక.

అనినీ! యెజ్జరి యుండలోడండి
పీపాపీడితవ్యాంతివై
ముగ్ధమ్ముందునక "దిక్కుమా
లివ" యంచిక నిను గొందజాడిరతు:
తల్లీ! యెంత బాధించెనో
నిను తక్కాక్యము లీవు ప్రక్రకటివై
నిశ్చేష్టనుమ్మంచుటక.

వారివిట్లు దిక్కులేన పక్షివై:
నీవును పుత్రోదుండియుక
చోరుడు నిట్లోవు తినసిం వంచిని;
పుత్రకోత్రులక్
తీవిచివంచుచే బనవి త్తిన్తే
బహాంయిని పుత్రోవిత ని
వ్యాకిన పొందినట్లున్-నీవు
పూర్ణపుచేయు బుణాల్యదింపుకో

(ఇంకను)

అధిక పంటలు?
క్రమమైన పద్ధతుల ఫలితములు!!!

ట్రివియా పొగాకుకు కేయం "కమలము" మార్కు ఎరువులు వేస్తే మైన పొగాకును అధికంగా పండించుటకు వీలుగా శాస్త్రీయమైన పూ పరిశోధనలనుబట్టి తయారు చేయబడినవి.

కాబోలు ట్రివియా పంటలు చేయుటకుముందే, మా ఉచిత సలహాల నిమ్మటకు సంసిద్ధంగాయున్న "అగ్రికల్చరల్ ఆఫీసర్" సలహాను పొందుము. ఈ సలహాపొందుటకు మీరు మాకు యెట్టి వ్రాతనలను యివ్వనవసరంలేదు.

ఎల్లప్పుడు

లోటస్ బ్రాండు

ఎరువులపై ఆధారపడుడు

ది మైసూర్ ఫర్టిలైజర్ కంపెనీ

31-ఎ, వార్తలీచ రోడ్డు, బాంబుబాయ్ నెం. 1906

ముద్రణము 1-

★ రెండవ ప్రపంచ మహాసంగ్రామం : వ్యవసాయ కూలీలు ★

యుద్ధఫలితంగా వ్యవసాయ కూలీల జీతాలు తప్పకుండా పెరిగాయి. యుద్ధంలోకి సైనికులుగా చేర్చుకోవడంవల్లనూ, యుద్ధసంబంధమైన పరిశ్రమల్లో నియమించుకోవడం వల్లనూ అధికసంఖ్యాకులుగా వ్యవసాయకూలీలు గ్రామసీమలనుండి తర్లిపోవటం జరిగింది. గ్రామ విచారణ సంఘంవారి ప్రశ్నావళికి పంపబడిన జవాబులలో, ఒరిస్సా తప్ప రాష్ట్రప్రభుత్వాల నుండి ఆహారం తదితర అవసరవస్తువుల ధరలతో బాటు వ్యవసాయకూలీల వేతనాలుకూడా పెరిగాయని తెల్పాయి. యీతద్వారత విచారణ ఏదీ లేకుండానే ఇటో అటో నిర్ణయించడం కష్టం.

ధరల కంట్రోలు, రేషనింగ్ ఉండినమాట వాస్తవమే. ఎకనామిక్ అడ్వయిజర్ యొక్క ఇండెక్సు నెంబర్లు ధరల పెరుగుదలను గూర్చి ఒక అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరచగలవు. అయితే ధరల కంట్రోలు, రేషనింగు అంతగా అమలుజరుగని గ్రామాల్లో నిష్ప్రయోజకమైనాయన్న సంగతి అందరూ ఒప్పుకొన్నదే. బ్లాక్‌మార్కెట్, అధికలాభాలు సంపాదించడం విపరీతంగా వృద్ధి పొందాయి. లంచగొండి ఉద్యోగుల పాలిటికి వ్యవసాయకూలీల యాతనలు ఎక్కువైనాయి.

కూలీల ధరల పెరుగుదలనుగూర్చిన్నీ, గ్రామాల్లో జీవన వ్యయంగూర్చిన్నీ యు. పి. రాష్ట్రంలో, కన్యాకుబ్జ కాలేజికి చెందిన ప్రొఫెసర్ శ్రీధర్ మిశ్ర గారున్నూ, ప్రొ॥ బహదూర్ సింగ్ గారున్నూ స్వతంత్రంగా పరిశీలనజరిపారు. వీరిరువురూ మా కమిటీ ఎదుట సాక్ష్యం యిచ్చారు. వారివిచారణ ఫలితాలను ఈ దిగువ ఇస్తున్నాం. ధరలపెరుగుదలకు, జీవన వ్యయం (cost of living) యొక్క పెరుగుదలకు మధ్యగలభారీతిని ఒక విధంగా ఇవి సూచిస్తాయని భావించవచ్చు.

ప్రొఫెసర్ శ్రీధర్ మిశ్ర తమ విచారణలో 60 కుటుంబాల బడ్జెట్లను పరిశీలించారు. ఈబడ్జెట్లలో 26 జీవితావసర వస్తువులనుమాత్రమే లెక్కకు తీసుకొన్నారు.

> కాంగ్రెస్ వ్యవసాయ సంస్కరణల విభాగంనుండి ఆయిన అధ్యాయాలు పూర్తి అయి, ఆరో అధ్యాయంలో వ్యవసాయ కూలీల స్థితిగతులను గూర్చి వర్ణించబడుతున్నది.
>
> వ్యవసాయ కూలీల ప్రాముఖ్యం, వారి సంఖ్య, వ్యవసాయ కూలీలలో వివిధ వర్గాలు, వ్యవసాయ కూలీల కూలిరేట్లు ఆదిగాగల విషయాలు గతవారం వరకు యివ్వబడినవి. ఈవారం రెండవ ప్రపంచ మహాసంగ్రామం, వ్యవసాయ కూలీల స్థితిగతులను గూర్చి వివరించబడింది.
>
> —సంపాదకుడు జ॥ రై॥

వస్తువుల ధరల పెరుగుదల

ప్రదేశం.	ఆహారం.	వంటచెరుకు దీపసామగ్రి.	బట్టలు.	ఇతరం.	మొత్తం.
కొండ ప్రాంతం					
గార్వాల్	415	268	291	205	356
పశ్చిమ మైదానాలు					
షాజహాన్‌పూర్	471	170	380	270	375
మీరట్	545	310	264	878	441
బులాండ్ షహర్	508	283	428	283	416
మధ్య మైదానం					
లక్నో	453	200	470	850	405
తూర్పు మైదానం					
గోరఖ్‌పూర్	679	167	356	416	503
అజాంగడ్	556	245	407	413	478
బాలియా	673	179	621	500	627
బుందేల్ ఖండ్					
బండా	760	260	441	447	571
ఝాన్సీ	639	190	552	810	764
జలాన్	658	219	673	376	534

దినకూలీ ప్రమాణాన్ని సూచించే పట్టిక (అణాలలో—రోజుకు)

ప్రదేశం	1939 సెప్టెంబరు	1947
	మగవారు	
కొండ ప్రాంతం	8	24_32
మైదానాలు—		
,, —పశ్చిమం…	4	16
,, —కేంద్రం….	3_4	10_12
,, —తూర్పు….	2½_3	8
బుందేల్ ఖండ్ …	8	12_14
	ఆడవారు	
కొండ ప్రాంతం…	8	28_80
మైదానాలు—		
,, —పశ్చిమం…	3	12
,, —కేంద్రం….	3-4	8-10
,, —తూర్పు …	2½_3	6
బుందేల్ ఖండ్ …	3	8_10
	పసివారు	
కొండ ప్రాంతం…	4	16
మైదానాలు—		
,, —పశ్చిమం…	2-2½	8
,, —కేంద్రం….	2-2½	6
,, —తూర్పు…	1½	4
బుందేల్ ఖండ్ …	2_2½	6_8

1939 లో వుండిన కూలీలు 1947 లో ఎంత రెట్లు పెరిగాయో తెలిపే పట్టిక.

	మగవారి కూలీ	స్త్రీల కూలీ	పసివారి కూలీ	సగటు వ్యవసాయ కూలీ	సాధారణ జీవనవ్యయం
కొండ ప్రాంతం	300-400	350-375	400	300-400	350
మైదానం-పశ్చిమ	400	400	320-400	320-400	360
,, కేంద్ర	350-400	200-383	240-300	200-400	800
తూర్పు	266-320	200-240	266	200-320	260
బుందేల్ ఖండ్	400-466	266-333	240-400	240-466	358

1947 లో జీవితవ్యయం, కూలీల పెరుగుదల 1939 ప్రాతిపదికగా.

ప్రదేశం	కూలీ	జీవితవ్యయం	ధరలకంటె కూలీలు ఎంత వెనుక బడ్డాయి
కొండప్రాంతం	350	356	6
పశ్చిమమైదానం	360	411	51
మధ్యమైదానం	300	405	105
తూర్పుమైదానం	260	536	276
బుందేల్ ఖండ్	353	623	270

జిల్లా	యుద్ధానికిముందు	1945-48లో	
	దినానికి ఇచ్చేకూలీ పైసాలలో		
అజాంగడ్	6 నుంచి 8	12నుంచి 18	12నుంచి 18
గోరఖ్‌పూర్	6 నుంచి 8	12నుంచి 18	12నుంచి 18
బనారస్	10 నుంచి 14	16నుంచి 24	16నుంచి 24
మీరట్	15 నుంచి 17	6.5నుంచి 12	——
ఝాన్సీ	12 నుంచి 14	అ.4నుంచి 10	——
అల్మోరా	18 నుంచి 25	రు.1నుంచి 1½	——

అ = అణాలు, రు = రూపాయలు.

—కొరక 10 వ పేజీలో

లోకాభిరామాయణం

— చుండి జగన్నాథం —

అభురుకు ఇద్దరికీ బుద్ధివచ్చింది. ఈ ధియలా వ్యాఖ్యలో గులదండమైనారు. గెల్చిన అమెరికా లోలోన కుమిలి, శత్రుపక్షంవెట్లయినా ఇంతటి పైనా రాజీకివస్తే బాగుండురా అని విలపించింది. గెల్చి ఓడిన చైనా-ఉత్తర కొరియాలు ఇక రాజీకి ఏదో ఒక దారి దూరమవుంటే చాలు అని అంతరంగమందు భావించి, పైకి గంభీరంగావుంటూ కాలక్షేపం చేస్తూవచ్చింది.

రష్యా ప్రతినిధి మాలిక్ శాంతిప్రతిపాదన చేయగానే, రణరంగంలోవున్న ఇరుపక్షాలు ఆ ప్రతిపాదన తాత్పర్యం ఏమిటని అడిగినవి. ఒక పక్షం తెలియక అడిగింది - మరొక పక్షం తెలిసే అడిగింది. వివరం తెలియజేసి, మాలిక్ మాస్కోకు వృత్తాంతం పంపగానే ఉత్తర కొరియా సర్వసేనాధిపతితో ప్రపంచ సమితి (అమెరికా) సర్వసేనాధిపతిని మాట్లాడమని సంజ్ఞవచ్చింది.

ఇక కొరియాయుద్ధం అంతమైనట్లే. ఇంతకు మునుపే రష్యా - చైనాలు ఉత్తర కొరియాను రాజీకి ప్రోత్సహించివుంటే, ఇప్పటికంటే మేలైన పరిస్థితులలో వ్యవహారం సమాప్తమై వుండేది.

★

పర్షియాలో ఈవారం పొలుపొంగి పల్లారి పని. పల్లారక విధిలేదు. పర్షియా పర్షియనులది. మెక్సికో మెక్సికనులది కాగానే, అక్కడి ఆయిల్ కంపెనీలను జాతీయకరించమని అమెరికా [illegible] బ్రిటిష్‌వారిని [illegible] అది తప్పని రాజకీయజ్ఞుడను వాడెవడూ అనలేదు. అందువల్ల ఈరానీలు ఈనాడు బ్రిటిష్ కంపెనీని వెళ్లిపొమ్మంటే [illegible] విపరీతపులేదు. (పర్షియా - ఈరాన్).

సాదీ అరేబియాలో అమెరికనులు లాభంలో సగంవాటా ఇచ్చినట్లే, కువైత్, ఈరాక్ ప్రభుత్వానికి ఇస్తామంటిమిగదా, అంతటమమ్ములను వదలుకూడదా? అని బ్రిటిష్ వారంటున్నారు. అయితే, అమెరికనులు నిన్న, మొన్నవచ్చారు. సాదీ అరేబియాలోకి; బ్రిటిష్‌వారు ఈరాన్ లోకి 1933 కు పూర్వమే వచ్చివారు. అనగా 18 ఏండ్లకు క్రితం, 1993 వరకు తమకే ఆయిల్ తీసి, పంచిపెట్టుకుగల పత్రం కోయప్రభుత్వం చేత వ్రాయించుకున్నారు. ఇది తిక్క.

1946 లో ఈరానీలు ఇందువిషయమై కొంచెం కలవరపడ్డారు. అప్పుడే రష్యాతో [illegible] గడబిడ జరిగింది. అప్పుడే ఏదైనా ఒకఏర్పాటు ఆంగ్లేయులు పర్షియనులతో ఇందువిషయమై చేసుకోవలసియుండెను. దానిఫలితం 1951 లో అనుభవానికివచ్చింది.

ఈరాన్‌లో బ్రిటిష్‌వారు పెట్టిన పెట్టుబడి అంతా వడ్డీతోసహా ఏనాడో వచ్చేసింది. ఈ కంపెనీ లాభాలమీద వచ్చు [illegible] ను ఒకకోటి 80 లక్షల పౌనుల ఆదాయం బ్రిటిష్ ఖజానకు చేరిందంటే, ఎంతలాభం కి సింకో కంపెనీ ఆలోచించండి.

బ్రిటిష్ యుద్ధనౌకలకు ఈనాడు భయపడే వారెవరు? అమెరికావారు అని ఉపదేశంగారము ఎప్పటికైనా. కాని అమెరికా ఈరాన్ ప్రభుత్వాన్ని కనిపెట్టి వున్నంతకాలం పర్షియాలో [illegible] బ్రిటిష్‌వారికి [illegible] అపకు జరిగిపోయింది. నెమ్మదిగా చేరమాను కుని, పరిహారం (తీ) పాటా మరికొంచెం [illegible]

—కొరక 10 వ పేజీలో

లేగుంటపాడు తిక్కన విద్యాలయం

తిక్కన విద్యాలయానికిగా మా గ్రామ రైతులు మా 1600 లు విరాళమిచ్చి సహాయ పడ్డారు. ఇప్పటికి యీ విద్యాలయానికి 8 వేలకు పైగా ఖర్చు చేశారు. భేష్!

చిరకాలముగ చెలపాలలను ద్రుగ్గి
శౌర్య శక్తిని ప్రదీప్తించినారు
శీలపై మృత్యుని కేలదూస్యమిచ్చి
కోవూరు హైస్కూలు కూర్చినారు
రూపొంద రచ్యగాలంపి తిక్కన పేర
రెండు కొత్త స్కూలు స్థాపించినారు
పది పదార్వేలకు పైగా సెఖర్చిడి
రాజమందిరము కేర్పచినారు
నీతి నియమాలనుస్వరలో చేర్చినారు
వివిధరంగాల ముందంజ వేసినారు
ఘనుల సత్కీర్తి కెలెట్టగలిగినారు
పుడియతోళ్ళ సొంపు మాపూరి కాపు పెంపు.

—శివారెడ్డి

తోటపల్లి హరిజనోత్సవం

వెల్లూరు తాలూకా తోటపల్లిలో గత 30 తేది హరిజనదినోత్సవం జరిగింది. శ్రీ శెట్టి రంగప్ప, శాసనసభ్యుడు మల్లుఖం, తాసిల్దారు నారాయణరావు ప్రభృతులు పాల్గొనిరి.

అధ్యక్షత వహించిన రంగప్పగారు మహాత్ముని హరిజనసేవను కొనియాడిరి. దైవభక్తి ప్రధానమని అధ్యక్షులవారు చెప్పిరి. కాదు బుద్ధి కలవుకు ప్రభుత్వమే కారణమని ప్రజలు భావిస్తున్నారని, కాని ఆ అభిప్రాయం సరిగా దని, కేటకవారు ప్రభుత్వం మాట యిచ్చి గుడ్డి వేసి మన దేశానికి యిర్వయంటే యిర్వలక్షలు మాత్రికాణ ఎగుమతి చేస్తూ, యిక్కడ సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారని చెప్పిరి.

ప్రారంభకులు మల్లుఖం, కర్లపూడి రామయ్య, పొట్టి శ్రీరాములు, బొడ్డు వేమయ్య గారలు హరిజనోద్ధరణను గూర్చి ముచ్చటించిరి.

—ఇప్పా రవంతకుమార్.

సూళ్లూరు పేటలో నమూనా ఎన్నికల సంరంభం

నూతన రాజ్యాంగ పట్టమునసురించి వయోజనులకు ఓటింగు హక్కు ఏర్పడి, ఎక్కువమంది పాల్గొనుచుండుటచే, ఓటింగు సక్రమంగా జరుగు పద్ధతులను కనుగొనుటకు గత 26 తేది సూళ్లూరు పేట హైస్కూలు భవనంలో నమూనా ఎన్నికలు జరిగినవి. సూళ్లూరు పేట పంచాయితీలో యీ మంది వార్డులయందు సుమారు 1500మంది ఓటర్లకు పోలింగ్ ఏర్పాటు చేయబడెను. రాష్ట్ర శాసనసభకు ఒక జనరల్ సీటు, ఒక హరిజన సీటు; పార్లమెంటుకు ఒక సాధారణస్థానం, ఒక రిజర్వుడుసీటు కోర్పన, పురుషులకు 2, స్త్రీలకు 2 బూత్ లు ఏర్పాటు చేయబడెను. బ్యాలెట్ పెట్టెలమీద జనరల్ సీట్లకు మా వ హస్తము, మర్రిచెట్టు, పద్మము, అగ్నిగుండము చిహ్నములను; రిజర్వుడుసీట్లకు పై చిహ్నములకు అడ్డముగా ఎర్రగీతలు ఏర్పాటుచేసిరి. ఓటింగులో బలవంతంమీద 175 మంది మాత్రం పాల్గొనిరి. ఈ 175 లో కూడా నాటికి 60 ఓట్లు చెల్లలేదు! అంటే ప్రజలకు యిలాటి కృత్యాలను గురించి ఓటుచేసేవిజ్ఞానం యింకా కలుగలేదని, పూర్తిరంగుల బ్యాలెట్ కాగితాలకు తగివుంటనని రుజువయింది.

నమూనా ఎన్నిక ఏర్పాటులన్నీ డిప్యూటీ తాసిల్దారు శ్రీ. సి. వీరభద్రయ్యగారు గావించిరి. కలెక్టరు బోగప్ప, సబ్ కలెక్టరు శాస్త్రిగారల పర్యవేక్షణ జరిపిరి.

—యాగంటి రామలింగం.

సర్వేపల్లి వార్తలు

ఇప్పుడు కూలిజనం బతుకుల కొంగ బ్రతుకై పోయినది కొంగలనంగా కట్టెలుగొట్టిఅమ్మడం.

—కొరవ 9 జేజేలు

బజారు దరవరలు

జూలై	
6.7	మందము
9	కొద్దిగా తేజీ మాపురు.
10	కాగా తగ్గినట్లు కనబడవచ్చు. (ఈ తోపు ధరలను చాలా జాగ్రత్తగా గమనించడం మంచిది. ఒక తేజీ ప్రశాంతంగా పెరిగి, తిరిగి తగ్గే సూచనలు కానవచ్చు.)
11	ప్రారంభంలో హెచ్చు తగ్గులుగా యుండి చివరకు మందమగును.
12	తేజీ, మందము. తిరిగి తేజీగా నుండును.

నక్షత్ర ఫలితాలు

జులై 6 నుండి 12 వరకు

గ్రహస్థితి:— మిథునంలో రవికుజులు; కర్కాటకంలో బుధుడు; సింహంలో శుక్రకేతువులు; కన్యలో శని, కుంభంలో రాహువు; మీనంలో గురుడు; కర్కాటకసింహకన్యలలో చంద్రుడు:

మేషం (అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా):— చాలాకాలమునుండి ఆలోచనలను కార్యరూపంలో పెట్టుటకు ఒకనిర్ణయమునకు రాలేక యున్న మీరు ఈవారంలో కొన్ని అవకాశములను పొందగలుగుతారు. ఇందువిషయంలో నిన్నటివరకు అడ్డుపడుచున్న లేక యికముందు అడ్డుపడగలవారు ఏమీ చేయలేక పోతారు. ధనాదాయం ఈవారంలో పెరుగగల సూచనలు గలవు. గృహమునకు సంబంధించిన అభ్యుదయాలోచనలు కొత్తగలవు. బంధువులు మీ సహాయమును అర్థించగలరు. భోజనసౌఖ్యముండును. ఆరోగ్యం సరిగాయుండక పోవచ్చు. అనూతన కార్యారంభములను, ప్రయాణమున్న లాభకరం. 8-9 చికాకు, త్రిప్పట, మనశ్చాంచల్యము.

వృషభం (కృత్తిక 2.3.4 పా. రోహిణి, మృగశిర 1-2 పా.):— గడచిన వారంలో కన్నను యీవారంలో కొంతవరకు ఆరోగ్యముగ స్థితిలో నడుదురు. అయినను ఉద్యోగ వ్యాపారాదులయందు అప్పుడప్పుడు ఆటంకములు కలుగుచూ యున్నప్పటికీ, ఉత్సాహప్రదమైన సూచనలుకూడా యుండగలవు. ధనాదాయమున్నప్పటికీకూడా అవసరమునకు అందక చిక్కులుపడుతూ యుంటారు. స్పెక్యులేషన్ వ్యాపారం ఈ వారంలోఅధిక కలుగలసిన కొద్దిపాటి నష్టములను పూడ్చుకొన్నవారు కాగలరు. తప్పనిసరిగా కావలసిన కార్యములలో కొన్ని అవుతవాని అనే అనుమానంకూడా యీవారం కలుగుతుంది. నూతన కార్యకలాపములు ప్రారంభించుట, లాభము కలుగుతుందని యూహించినప్పటికిన్ని ప్రయాణము చేయుట ఈవారంలో సంక్షేపించడంమంచిది.

మిథునం (మృగశిర 3.4 పా. ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1.2.3 పా):— ప్రస్తుతంలో మీకు గ్రహబలం అంత అనుకూలంగాలేదు. అతి త్వరలో మొదలయిన వ్యాధులచేత బాధ పడవలసివస్తోంది. ఉద్యోగంలో యింతవరకు జరిగిపోతే మంచి స్థానచలనమునకు అవకాశములు కలవు. వెంటనే ఫలితం రాకపోయినా కొన్ని చిక్కులలో యిరుకొన్నాయని యుండి అవే ఆలోచనలతో కాలక్షేపం చేస్తూ యుంటున్నారు అని తోస్తుంది. కాని సంఘంలో మీకుగల గౌరవ ప్రతిపత్తులు యథాప్రకారంగానే యుంటవి; మీకు కొంతవరకు ప్రాధాన్యతకూడా యుంటుంది. స్వతంత్రంగా పూనుకొని చేయలేని కార్యాలు తేలికగా మాటలతో అవుటకు సావకాశములుగలవు. స్పెక్యులేషన్ వ్యాపారంలో అంత దూరముగా వెళ్లడం మంచిదిగాదు.

కర్కాటకం (పునర్వసు 4 పా. పుష్యమి, ఆశ్రేష):— వారం ప్రారంభంలో కొంతవరకు అనుకూలంగాయుండకపోయినప్పటికి క్రమక్రమంగా అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడుటకు అవకాశములుగలవు. ధనాదాయం మొత్తంమీద తగ్గదు గాని, అప్పుడప్పుడు కొద్దికొద్ది సూచనలుమాత్రము గోచరమగుచుండును. స్పెక్యులేషన్ వ్యాపార పరిస్థితులు గతవారము కన్నా మెరుగైయుంటవి. వ్యాపారస్థులు ఒక నెలరోజులపాటు అధికాధిక వృద్ధికరమునకు దూరంగాయుండగలగడం క్షేమకరం తప్పక అవగలవు; అని అనుకున్న కార్యాలు ఆశక్తివల్ల, నిర్లక్ష్యంవల్ల ఇంకొంచెం మాదిరిగా ప్రతికూలుల ప్రాబల్యంవల్లకానీ పోకడంకూడా యుంటుంది. రాబడికి మించిన వ్యయంకూడాయుంటుంది. కాని మున్ముందు రాగల ఒత్తుడులు దృష్టివాటు చేసుకోవలగాంటే ఏకాగ్రతతో జాగ్రత్తగాయుండడం అవసరం.

సింహం (మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.):— పరిస్థితుల అనుకూల్యతననుబట్టి ద్విగుణీకృతోత్సాహంతో యుంటున్నప్పటికీ అనవసర భయాందోళనలనుకూడా కలిగియుంటారు. ఉద్యోగ వ్యాపారములందు అభ్యుదయ సూచనలుగలవు. ఆరోగ్యం ఊరుకునేటట్లున్నప్పటికి, చెదరు. ధనాదాయము అభివృద్ధికరముగానుండును. మనస్సునకు విశ్రాంతియుంటుంది. పేరు ప్రతిష్ఠలు లభించు కార్యకలాపములందు పాల్గొనగలరు; కాని అప్పుడప్పుడు కలుగు నిరుత్సాహములకును, నిస్పృహకును లోనుగాకుండా యుండవలసి యుంటుంది. ప్రోత్సాహకరము, వ్యాపారమందు ఉత్సాహకరమైన సూచనలు కనుపించ గలవు.

కన్య (ఉత్తర 2-3-4 పా. హస్త, చిత్త 1.2 పా.):— ఈ వారం మీకు గ్రహబలం అనుకూలంగాయుంది. ఉద్యోగస్థులు పైస్థానంలోనికి వెళ్లు అవకాశములు గలవు. ధనాదాయం పెరుగుతుంది. స్పెక్యులేషన్ వ్యాపారం ఫలిస్తుంది. అనేకమైన ఆలోచనలవల్ల మనస్సునకు విశ్రాంతి తక్కువగా యుంటుంది. కొత్త వ్యాపారాలలో విజయము లభిస్తుంది. కుటుంబంలో అనారోగ్యముచే బాధపడువారుందురు. సంఘంలో మాత్రము అతి జాగరూకతతో సం

—కొరవ 9 జేజేలు

కామినియా నూనె (రిజిస్టర్డు)

శిరోజములకు - మెదడుకు అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును — తలను — మెదడును చల్లబరచి — వెంట్రుకల పెంపకమును గట్టిపరచును — శిరోజములకు అందమును — కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ [రిజిస్టర్డు]

ఆకర్షణీయమును ప్రాణాను రంజకము ఈవాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరు మీ సహవాసుల ఆనందము నొందుడు.

మంచి వాసన కోరుకొనుటయందు అనురాగ ప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసనద్రవ్యమును కొన్ని బొట్లు మీ చేతిరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టు ప్రక్కలవెల్ల ఘుమఘుమ మనోహరవాసన వెదజల్లును.

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

AGENTS:—Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY

జమీన్‌రైతు

6—7—1951 :: శుక్రవారం

శ్రీ ఖర, జ్యేష్ఠ శుద్ధ ఏదియ

చెప్పినంతా జరిగింది!

"జమీన్‌రైతు" చెప్పినంతా జరిగింది.

రంగా, పరిటాల – యిద్దరిదారులు పరస్పర విరుద్ధమైన శత్రులు. ఒకరు పుత్తరధ్రువం అంటే, మరొకరు దక్షిణధ్రువం అంటారు. ఒకరికి అరయూలు ప్రతిధావమైతే - మరొకరికి అధికారాలు గుమ్మరిస్తారు.

ఒకరిది అణచివేతల సమస్యరించుకుంటూ పోయే తత్వమైతే – మరొకరిది రివను అనుచరులు అనుకుంచిపోవాలనే స్వభావం. ఒకరిది ప్రజాస్వామ్య తత్వమైతే - మరొకరిది నియంతృత్వ భావము యీలాంటి విభిన్న ప్రకృతులయిన వ్యక్తులు కలసిపనిచేయడం ఏవిధంగా సాధ్యపడుతుంది?

అందువల్లే కేవలం మంత్రిపదవి వ్యతిరేకతతో రంగా – పరిటాలంగార్లు కాంగ్రెస్‌లిమముగా కలిశారు. ఆకలయిక రంగాగారికి విషమంగానూ – పరిటాలంగారికి విజయంగానూ పరిణమించింది?

ఈ కలయిక అస్వాభావికమైనదని మేము పెక్కుసార్లు హెచ్చరించాం. ప్రకాశం గారి ఒకరిమాట వింటారా? ఒకరి వనుసరించి పోతారా? ప్రకాశంగారు ప్రధానిగా వుండగా ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి ఓబులరెడ్డిగారంతటి వారికి యింటర్వ్యూ లభించిందా? ఆంధ్రరాష్ట్రని కిసాన్ కాంగ్రెసు పుంపు యిచ్చిన ఒక చిన్నపులవో అయినా ప్రకాశం చెవి సోకిందా? ఇంతెందుకు రంగాగారెన్నిసార్లు ఆళాభంగం పొందాయో! అలాంటప్పుడు ఆయన ఒక్కసారైనా ప్రజాస్వామ్యవాదిగా ఎట్లా మారుతాడు? ఆమాత్రం రంగాగారి వర్గీయులు వుద్దేశంలో స్వానుభవాన్నిగూడా మరచిపోయినందుకు మేమెంతో విచారించాం. మా అభిప్రాయంలో రంగాగారి అనుచరులకు మంత్రివర్గీకరణలలో కొందరితోనైనా పాల్గొనుటుండేమోగాని, ప్రకాశం ఆప్తులతో ఏ మాత్రం గిట్టకేగిట్టదని మాధ్యస్థవిశ్వాసం.

ఆ సఖ్యం కృత్రిమమయినందువల్లనే యింతతొందరలో యిద్దరు బహిరంగవిమర్శలకు దిగి బయటపడవలసివచ్చింది. దీనివల్ల ప్రకాశంగారి పప్పేమిచిమిడిందిలేదు. అనుచరుడంటూ లేక రాజకీయంగా అధఃపాతాళంవున్న పంతులు అఖిల భారత శాయకుడయ్యాడు. యావత్భారత రంగంలోవుండి క్రిందకుత్రోయబడ్డ రంగాగారికే యిప్పుడులాలించవలసిన విషయం.

ప్రకాశంతో నే అంటిపెట్టుకొనివుంటూకాని విశిష్ట ఆశయాలుగల రంగాగారంతటి వ్యక్తి ప్రాధాన్యం రాజకీయవాదికి ఆస్థితి పనికిరాదు. క్రొత్త పార్టీ స్థాపించను యిది బొత్తుగా అవసరమేమీ లేదు. అందువల్ల రంగాగారి ఆశయాలు, ఆదర్శాలు కార్యరూపందాల్చలనంటే కాంగ్రెస్‌లో వుండడంకంటే మార్గాంతరంలేదు.

పుత్రవియోగంతో కానీ కార్యక్రమం నిర్వహించలేని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు సంజీవరెడ్డిగారు రాజీనామాయిచ్చారు. సంజీవరెడ్డిగారియీ రాజీనామాను పురస్కరించుకొని తిమ్మగా పెంగుదూనులోనైనా విశ్రాంతిపొంది, రంగాగారిని తిరిగి కాంగ్రెస్‌లోకి రప్పించగలిగితే రాష్ట్రం బాగుపడుతుంది. దీనికి అందరూ ప్రయత్నించవలెను. మంత్రి పర్యంతాను ఏమాత్రంచవలెను, రంగాగారు పునరాలోచించి యీ విషయంలో తీనికి అనుకూలమైన నిర్ణయానికి రావలసిందిగోరుతున్నాము.

వెల్లూరుమండల విద్యారంగంలో శుభోదయం

—(o)—

కావలిలో కాలేజీప్రారంభోత్సవం

ఘంటసాలవారి సంగీతం కోకిల కేకల ఆనాన్ని తలదూపింది. —మా. ప. ని.

కావలి కాలేజీ ప్రారంభోత్సవం ఈ జ్యేష్ఠ బహుళ త్రయోదశి ఆదివారం అత్యంత వైభవంగా జరిగింది.

వైస్ ఛాన్సలర్ శ్రీ వి. ఆర్. కృష్ణ రావు గారు ప్రధాన వ్యాఖ్యానమూర్తి రాజమన్నారు కాలేజీ ప్రారంభోత్సవము, సభాధ్యక్ష తానూడా నిర్వహించారు.

ఆంధ్రయూనివర్సిటీ వైస్ఛాన్సలర్, ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ వెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు కళాశాల భవనానికి శంఖుస్థాపన జరిపారు.

కాలేజీ కమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ పుచ్చలపల్లి పాపిరెడ్డిగారు కళాశాల స్థాపనకు జరిగిన కృషిని వివరిస్తూ, విశ్వవిద్యాలయ అనుమతి లభించడంలో, కాలేజీ స్థలం పరిరక్షణం మంజూరు చేయడంలో గోపాలరెడ్డిగారి సహాయానికి కృతజ్ఞత తెల్పిరి.

సభాధ్యక్షులు రాజమన్నారుగారు ఉపన్యసిస్తూ, మనదేశంలో విశ్వవిద్యాలయ చదువు చాల తక్కువగా వున్నదని, ఇంగ్లాండులో 1936 లో 50 లక్షలమంది విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులుండగా, జనాభా పెరిగేచుగాని 1947 లో కాలేజి విద్యార్థులసంఖ్య 76 లక్షలకు పెరిగిందని; అమెరికాలో ప్రతి నూయమందికి ఒక కాలేజివిద్యార్థి వుంటున్నాడని, మన దేశంలోగూడా విశ్వవిద్యాలయ చదువు పొందవలసివుందని నుడివిరి. మన దేశంలో ప్రతి దిన్న విషయానికి పరిభుత్వాపై ఆధారపడడం అలవాటై పోయిందని, దాదాపు ఇంగ్లండులో వున్న విశ్వవిద్యాలయాలన్నీ స్వతంత్ర వర్తిపత్తిని కలిగివున్నాయని, మన దేశంలోగూడా అనిధంగా ప్రయివేటు మేనేజిమెంటుక్రింద నిర్వహింపబడటం అవసరమనే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చిరి.

విశ్వవిద్యాలయ విద్యావిధానంలోనే లోపమున్నదనే వారితో కానం ఏకీభవించజాలనని చెప్తూ, రాజమన్నారుగారు, మాతృభాషలో విద్యాబోధన ఆదిగాగల ఒకటి రెండు విషయాలలో తప్ప, మన విశ్వవిద్యాలయ విద్యావిధానము సరిగినంగా వున్నట్లు తాను భావిస్తున్నానని చెప్పిరి.

మన దేశంలో కాలేజీలలో విద్యార్థులు వైన్ను పుచ్చుకోవడం ఎక్కువయిందనీ, కాని ఇంగ్లండులోలాగా మన్ను, ఎక్సమినర్సు ముందు బుల్ నాటింగా మోకరిల్లి పని ముంది పొందుటున్నారని తెల్పిరి.

రామానుజాపురాయుడు గారికంటే వుత్తమ వ్యక్తియీ కాలేజీకి లభ్యంకావడం అవ్యక్తమనిచెప్తూ, ఆయన అవివాహితుడుకాబట్టి ఆయన కీర్తి పాకుర్యాలన్నీ యీ కాలేజిపై కేంద్రీకరించి, అభివృద్ధిపరచుటకు అవకాశముంటుందనిరి.

శ్రీ దుర్భా సులక్ష్మీనారాయణగారు కాలేజీ ప్రారంభోత్సవ పందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని రచించిన పద్యాలను అధ్యక్షులు కొంతసుబ్బయ్యగారు చదివిరి. కొరిపాటి వెంకారెడ్డిగారుకూడా తాను రచించిన పద్యాలను వినిపించిరి.

పచ్చయప్ప కళాశాల ఆంధ్రోపన్యాసకులు శ్రీ రామలింగంగారు రామానుజాపురాయుడుగారి గుణగణాలనుగూర్చి ప్రశంసాపూర్వకముగా పలికిరి.

కిల్లాల్ టి. యస్ శాస్త్రి, దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, సుధ్రం కృష్ణమూర్తిరాయుడు, ఏలెక్టరు తోటప్పగారలు వుపన్యసించారు.

కళాశాల భవనాలకు శంఖుస్థాపన గావించిన గోపాలరెడ్డిగారు పరిపంగిస్తూ ఇంతకీఫుగ్గి కాలంలో కాలేజిస్థాపనకు కృషిచేసిన కార్యకర్తల కార్యదీక్షను పరికించి, యిక జరుగవలసిన కార్యం మున్ముందుకలదని, యిది తొలి ఆదేశంగా వుండా వుండాలని హెచ్చరించిరి.

నెల్లూరుజిల్లా కాకుండా సీమజిల్లాలకంటే చాల వెనుకబడివున్నదని, వాళ్ళ ఆందోళన ఎక్కువగా వుంటున్నందువల్ల వారికి ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగుతున్నాయని, మనకూ ఆందోళన అవసరమని చెప్పిరి.

మునిసిపాలిటీ, కాలేజి విషయంలో యిన్నాటివరకు నెల్లూరుజిల్లా ఏకత్వంగావుండినదని; యీమధ్య మునిసిపాలిటీ గడబడం, కాలేజి కాలేజి స్థాపించబడడంతో ఏకత్వం బోయి ద్వంద్వత్వం పొందినదని సంతోషాన్ని కలిబుచ్చిరి.

పరిభుత్వానికి అన్ని రంగాలలో కృషిజరిగిన వ్యక్తులసంఖ్య చాల తిక్కువగా వున్నదని, ఉపాధ్యాయుల విషయంలోగూడా అంతేనని, దానివల్ల విద్యా బోధనగూడా అంటుకమట్టున్నదేమోనని రి.

కాలేజీలో యింకా తొందరలో కాలేజి ప్రారంభించినందుకు తన అభినందనలను తెలుపుతూ, కాలేజి పారంభోత్సవం, మీమీదు వారికి వుత్సాహాన్ని కలుగజేయుగలదని కలిబుచ్చిరి.

ఈ మహోత్సవంలో జిల్లాలోని ముఖ్యమైన పెద్దలందరు హాజరైరి. లబ్బీస్ ఇందాకి రెడ్డి, పరిధాని కుమారస్వామిరాజా, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ వుపకులపతులు వి. యస్. కృష్ణ పరిభ్రమణులు పంపిన పంజేశాలను చిన్ని పాలి రామానుజరాయుడుగారు చదివిరి.

కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు అందరికి ధన్యవాదములర్పిస్తూ, కమిటీలో విభేదాలు రాకుండా విచారకరమనిరి.

సంజీవరెడ్డిగారికి పుత్రవియోగం

●

చిన్న మంత్రిగా, నిన్న - నేడు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా మనకంతో పుపకరించగలడనుకున్న శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారికి పుత్రవియోగం కలిగినందుకు మా విచారాన్ని తెలియజేస్తున్నాము.

సంజీవరెడ్డిగారి కుటుంబానికి, ఆప్తబంధు మిత్రవర్గానికి మా పానుభూతి.

(మొదటిపేజీ కొరవ)

ఓ ప్రతిపాదికి నాయకుడి అంతా పరిహారం వచ్చాక కాంగ్రెసులో విస్పష్టంగా వుండవచ్చు కాని అయితే ఎందుకోవచ్చు వచ్చాక మనిషి అన్నివాదం పరిణతివాదు యు. పి. లో కాంగ్రెసునుండి బయటకు వచ్చేట్టుచేసాడు కిద్వాయ్. కాంగ్రెసులోవుండి ఆయన చేస్తున్నది అది. పెంకటరాయ సమాజంలో ఆయన చేయవల్సినది పూర్తవుతుంది. తర్వాత ఆయన్ను కూడా వచ్చేయవచ్చును.

ఈవిధంగా వెహ్రూ కిద్వాయ్‌ల ఆత్మజయాలు యు. పి. లో కలగడం చాండక కాయిట్టంచేదు. అందుకని పెంకటరాయుడు ఎదురుపున్నారు.

రాజాగోపాలాచారి, కిదాలర్ గార్లు ఆదుర్దాంశంగా యీ ప్రాంతాలకు రావడానికి కారణం కూడా అదేవంటారు. పెంకటరాయలో జరుగుతున్నందుచేత దక్షిణాది పర్యటన వాయిదా వేయరవుతాయిగదా! వారిని ఏవిధంగా నిలిచేయవల్సింది హెచ్చరించివుండడం మంచిది కదా! ఏకారణంచేతనైనా వెహ్రూ బయటకు వెళ్లిపోవాలని నిర్ణయించుకుంటే, రాజగోపాలాచారిగారిని "హోం బోయ్" గా చేయాలనుకుంటున్నారేమో ప్రజాపార్టీ వారు అని అక కేవలం భూతోమాత్రమేనని కాని భోం. భవిష్యత్తు ఎలాగుంటుందో చూడాలి!

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో.

O. P. No. 12 of 51

పూరం కాశిరెడ్డి - (తండ్రి) చంద్రారెడ్డి (గ) రామధర్మాపురం —పిటీషనరు.

(1) కాటం నల్లారెడ్డి (2) కాటం లక్ష్మిరెడ్డి (3) కాటం చిన నల్లారెడ్డి (4) కాటం పెద కోటిరెడ్డి ... —రెస్పాండెంట్లు.

1 to 4 కాటంవారికల్లె - పర్చుడివిజన

రెస్పాండెంట్లకు ఇందువల్ల తెలియ చేయునది యేమనగా:- కాటం పర్చుకోసమని వారు పెంకయ్య ద్వారాయించి దాఖిల్ చేసిన పిటిషను, పర్చును చట్టబద్ధంయిందుకు పిటిషనరు దాఖలు చేసినందుకు మీరు పిటిషను దాఖలు చేసినందుకు మీరు పిటిషనుకు 16—7—51 వేదికి ఎంయిదా వేయబడ్డారు. ఆరోజున మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవచ్చును.

—సీరుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య, పిటిషనరు అడ్వకేటు.

కాశ్మీర్‌పై పాకిస్థాన్ పెద్దయెత్తున దాడి జరుపుతుందా?

డా॥ గ్రాహం యత్నాలు కొనసాగకుండా చేయడానికి పాకిస్థాన్ కుటిల యత్నం..?

కాశ్మీర్ సమస్యపట్ల కాలయాపన చేస్తే ప్రమాదం ఎదురౌతుంది.

ఇటీవల ఒకటిరెండు వారాలుగా కాశ్మీర్ పాకిస్థాన్ పరిణామాలను, ఇండియా - పాకిస్థాన్ పరిణామాలను "పాలుపోద పొద్దులు" అనడం ప్రారంభమైంది. పాకిస్థాన్ పత్రికల కాలమ్ పెరిగిన ఇండియా పత్రికలన్నీ ఎక్కడికక్కడ వెనుకపడుతూనా రాయలేకపోతున్నాయి.

ఈ తరుణంలో పాకిస్థాన్ సైనిక బలాన్ని ప్రధాని లియాఖత్ అలీఖాన్ ప్రధానమంత్రిగా ఉండగా ఇండియా ఎదుర్కోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు ప్రకటించడం ఆందోళనకరమైన విషయం. యుద్ధవిరమణ ఒడంబడికను ఉల్లంఘిస్తూ పాకిస్థాన్ వివిధరంగాల్లో దాడులు చేయడానికి సిద్ధమవుతోందని ఇండియా ప్రధాని నెహ్రూ ఇటీవల ప్రకటించడం కూడా ఈ సందర్భంగా గమనించవలసిన విషయం.

ఇండియా - పాకిస్థాన్ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రతినిధి డా॥ గ్రాహం ఇటీవల ఉపఖండంలో పర్యటించి వెళ్ళారు. ఆయన ఈ రెండు దేశాలలోనూ ప్రధానులతో, ఇతర ముఖ్యులతో చర్చలు జరిపారు. ఆయన ఈ రెండు దేశాలలో పర్యటించి వెళ్ళిన తరువాత ఆయన ఏ ప్రతిపాదనలు చేయబోతున్నారో అని ఇరుదేశాలలోనూ ఆసక్తి ఏర్పడింది. ఆయన ప్రతిపాదనలు ఏమిటో ఇంకా బహిరంగంగా వెల్లడి కాలేదు. కాని, ఆయన ప్రతిపాదనలు ఏమిటో ఊహించడానికి వీలుగా కొన్ని సూచనలు వెలువడ్డాయి.

ఆయన ఈ రెండు దేశాలలోనూ పర్యటించి వెళ్ళిన తరువాత ఆయన ఏ ప్రతిపాదనలు చేయబోతున్నారో అని ఇరుదేశాలలోనూ ఆసక్తి ఏర్పడింది. ఆయన ప్రతిపాదనలు ఏమిటో ఊహించడానికి వీలుగా కొన్ని సూచనలు వెలువడ్డాయి. ఆయన ఈ రెండు దేశాలలోనూ పర్యటించి వెళ్ళిన తరువాత ఆయన ఏ ప్రతిపాదనలు చేయబోతున్నారో అని ఇరుదేశాలలోనూ ఆసక్తి ఏర్పడింది. ఆయన ప్రతిపాదనలు ఏమిటో ఊహించడానికి వీలుగా కొన్ని సూచనలు వెలువడ్డాయి.

ఇండియా - పాకిస్థాన్ ప్రధానులు లియాఖత్ అలీఖాన్, నెహ్రూ ఢిల్లీలో సమావేశమైనప్పుడు ఇరు ప్రధానులూ ఉభయ దేశాలమధ్య ఉన్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఒక ఏర్పాటు చేసుకోవాలని అంగీకరించారు. ఆ ఏర్పాటు ప్రకారం ఇరుదేశాలకు చెందిన ఇద్దరు మంత్రులు ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ ఏర్పాటు ప్రకారం ఇరుదేశాలకు చెందిన ఇద్దరు మంత్రులు ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ ఏర్పాటు ప్రకారం ఇరుదేశాలకు చెందిన ఇద్దరు మంత్రులు ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించాలి.

ఈ

పిల్లవాడు కనబడలేదు

12 సంII ల వయస్సు, చామనచాయ, గన్న నాసిక్కా, గుండ్రటి ముఖము, కాళ్ళకు త్రిం చిన తెలుగు జా కుమారుడు ఆగష్టు 21, 22 తేదీలలో ఇచ్చిగుడ్డిపాళెం హైస్కూలులో పరీక్షాపరీక్షలకు జూర్చాడు 23 వ తేది నుండి కన బడలేదు. పిల్లవాడిపేరు వెంకటరామిరెడ్డి. వీరు కనపడినచో యీ క్రింది చిరునామాకు తెలియ చేయవలసిందని ప్రార్థన. ఆచూకీ తెలిపిన వారికి బహుమతి యివ్వబడును.

పుచ్చలపల్లి అదిరెడ్డి.

5-7-51. పంటపాళెం.

ఈపూరుపోస్టు — నెల్లూరు తా॥

కోడెదూడలు రెండు పోయినవి

15 కోడెలకాడు (1) పాలబట్టి కోడెదూడ మూరు అయిదుజానలకుపైన ఎర్రున్నా, కొం నెము వెనకవాలు తెలుపుకొమ్ములు అం॥ 2 అం, చెవ్వుక్రింద కావురవాత, తోకక్రింద రెండు వాతలు. (2) పుల్లదూడ కొద్దిపాటి పెడమూడ పుల్ల కాకెలు, 1 అంగుళంపైన, కుడ్డకొమ్ములు గుండ్రపాటి దూడ, రెండ్రు మూరుల అయిదు జానలు. యీ రెండు దూడలను పోనిచ్చిపెట్టిన వారికి రు 50/- లు యిస్తాము.

గూడూరు వెంకట్రామిరెడ్డి,
చిన్నచెరుకూరు.
నెల్లూరుపోస్టు — నెల్లూరుతాలూకా.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 619 of 50. O. S. 353 of 48

కాటంరెడ్డి కామమ్మ —వాది.
కాటంరెడ్డి రామమ్మ —ప్రతివాది.

యీ పెండ్లి వాది ప్రతివాదిమీద పొంది యుండు డిక్రీనిబట్టి వారంటు ఆస్తుల జప్తు టలో ప్రతివాది కాలాపు స్థిరాస్తిని యాలు ముకు తెచ్చియున్నది. దాలం వాయిదా 20-8-1951 వ తేది అయివున్నది. యాలములో కొనదలచినవారు నెల్లూరు జిల్లాకోర్టుపద్ద వైదేది జరుగు యాలములో పాట పెట్టుకొచ్చును. ఆస్థి తక్సీలు వాది అడ్వొకేటుగారి ఆఫీసులో కను గొనవచ్చును. —షెడ్యూలు—

నెల్లూరు డి॥ రి॥ ఇలాకా నెల్లూరు పి॥ రి॥ లో చేరిన నెల్లూరు తా॥ కనుపర్తిపాడు గ్రా మంలో స 58 రు పట్టాదాఖలా మాగాణి సర్వే నె 129/3-A రు యు 2-87 ట్లులో సమిష్టిన యు 2-27 ట్లు. సర్కారుపాటు రు 8000/- లు.

—ఖానుళేల రామారావు—వాదిఅడ్వొకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో.

E. P. 527 of 50. O. S. 180 of 42

పీరా చెంగల్రాయకెట్టి —వాది.
(1) అరవభూమి కిష్టారెడ్డి (2) ఆ కాటుచం దారెడ్డి ... —ప్రతివాదులు.

యీ పెండ్లి వాది ప్రతివాదులమీద పొందిన డిక్రీనిబట్టి అనుబంధపుటులో ప్రతివాదుల స్థిరాస్తిని యాలముకు తెచ్చియున్నాడు. యా ఉను వాయిదా 13-8-51 వ తేది అయివున్నది. ఉనుక పాటిదార్లు ఆస్తియొక్క వివరములు వాది అడ్వొకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

ఆస్తిషెడ్యూలు:- నెల్లూరు డి॥ రి॥ లో చేరిన నెల్లూరు తా॥ కనుపర్తిపాడు గ్రా మంలో స॥ రి॥ లో చేరిన మరుపూరు గ్రా మంలో ఇనాము ప్రతివాది తా॥ కోరుమెట్ట స 219 పట్టాదాఖలా కిర్సీ స 480 రు యు 9-30 ట్లు భూమిలో నుండుకున్న మైకా గనులన్నీ, సదరు భూమిస్థి. (2) డిటో రి॥ డి॥ ఇలాకా బుచ్చిరెడ్డిపాళెం సబు రిజిష్టరులో చేరిన ఆర్మ కూరు తా॥ కాటిపర్తిగ్రామంలో ఇనాము ప్రతి వాది కాలాపు కోరుమెట్ట సర్వే నె 712 రు యు 8-94 ట్లు భూమిలో ఇనాము ప్రతివాది అనుభ వము దక్షిణం యు 0-75 ట్లున్నూ, సర్వే నె 713 యు 8-25 ట్లు భూమిలో ఇనాము ప్రతివాది అను భవము దక్షిణం యు 1-25 ట్లున్నూ, పెరకి యు 2-0 ట్లున్నూ. ఇందులోని మైకాగనులన్ను సదరు గనులలో కాలడే మైకాపరుగులన్నూ,

—E. పట్టాభిరామారెడ్డి,
డిక్రీహోల్డర్ల అడ్వొకేటు.

ప్రకటన

కందుకూరు తా॥ పోడపకరం గ్రామకాపురస్థ మందున్నూ, పశ్చిమకరం ఒంగోలు తా॥ కండ్లగుంట లో పుండే కొమ్మలపాటి కోటయ్య కొమ్మల వెంకయ్య యిందుమర్ల యెల్లరకు తెలిసిన దేమనగా:-

నేను మూరు 16 సంవత్సరముల క్రిందట కుటుంబపోషణ కరువుకొని పాడుదేశమువేయు మున్నాను. యిట్టి సందర్భములో కోవి వాతారి కాయముం వన్ను పెంపకించి పెల్లూరు పలు కోర్టులో సైట్ నె 43/51 ద చావా చేయించి నాను. అప్పటినుండి వ్యవహార మావముకాని, వన్ను వుగాని రాని వాదికి దావాకని కొన్ని తెల్ల కాగితములమీద వ్రేలిముద్రలు వేయించుకొని యున్నాడు. దరిమిలా ఆతనివలన - మాకు మన స్పుర్థ వచ్చినది. ఆ కారణములవల్ల నా వ్రేలి ముద్రలుగల తెల్ల కాగితములమీద కొన్ని పాధ వములు ఇతనులేకుండా పుట్టించనున్నట్లు కోవి వాదరికాయము వేయుచున్న వాడుకవల్ల తెలి యు చున్నది. అట్లు దురాగతముల వన్ను అట్టి పాధవములు జయించుచేయుటని యిందుకల్ల యెల్లరకు తెలియుపరచదమైనది.

యీ విధాని
కొమ్మలపాటి వెంకయ్య,
కండ్లగుంట - ఒంగోలు తా॥
30-6-1951.

నెల్లూరు జిల్లాముసపు కోర్టులో

E. P. 551 of 50 O. S. 302 of 42.

వేమిరెడ్డి వెంకటసుబ్బిరెడ్డి కక్షిదారులు
—వాదులు—(డిక్రీహోల్డర్లు)
(1) కొమ్మలపూడి రామకృష్ణయ్యశెట్టి (2) కొమ్మ పూడి వెంకట్రుశెట్టి—ప్రతివాదులు—(J. D. S.)

యీ వెంబడున ప్రతివాదులు తా॥ పెడ్యూలు దాఖలాఆస్థిని నెల్లూరు జిల్లాకోర్టుపద్ద 9-7-51 వ తేది బహిరంగముగా యాలము చేయబడును.

పెడ్యూలు:-(2) నెల్లూరుడిస్ట్రిక్ట్ డిస్ట్రిక్ట్ యిలాకా నెల్లూరు పంటశేటు 10-వ వార్డు కొత్తదొర్ నె 164, 165, 166, 167, 167/1, 167/2 రుగల యిండ్లు, కొట్లు, కాళీస్థలమువకు హద్దులు: [తూ] రంగనాయకులపేటరుపాయ్యే కోడ్లు [ద] యీ యింటి గోడప్రక్కన పందు పిని [ప] స్వయంపాకుల సుబ్బరావుగారి దొడ్డి పశ్చిమగోడ [ఉ] స్వయంపాకుల సుబ్బరావు గారి ఇంటిగోడ. యీ హద్దులలోని మిద్దిఇల్లు, కాళీస్థలంసహా దక్షిణపుభాగం 7½ అంగణంలు. (3) డిటో రి॥ డి॥ యిలాకా రాపూరు తా॥ రాపూరు సబురిజిస్టరులో చేరిన మరుపూరు గ్రా మంలో I-వ ప్రతివాది తా॥ కోరుమెట్ట నె 219 పట్టాదాఖలా కిర్సీ స 480 రు యు 9-30 ట్లు భూమిలో నుండుకున్న మైకా గనులన్నీ, సదరు భూమిస్థి. (4) డిటో రి॥ డి॥ ఇలాకా బుచ్చిరెడ్డిపాళెం సబు రిజిష్టరులో చేరిన ఆర్మ కూరు తా॥ కాటిపర్తిగ్రామంలో I-వ ప్రతి వాది కాలాపు కోరుమెట్ట సర్వే నె 712 రు యు 8-94 ట్లు భూమిలో I-వ ప్రతివాది అనుభ వము దక్షిణం యు 0-75 ట్లున్నూ, సర్వే నె 713 యు 8-25 ట్లు భూమిలో I-వ ప్రతివాది అను భవము దక్షిణం యు 1-25 ట్లున్నూ. పెరకి యు 2-0 ట్లున్నూ. ఇందులోని మైకాగనులన్ను సదరు గనులలో కాలడే మైకాపరుగులన్నూ,

—E. పట్టాభిరామారెడ్డి,
డిక్రీహోల్డర్ల అడ్వొకేటు.

జమీందారి రైతు

సంవత్సరం చందా	10-0-0
అర్ధసంవత్సరంచందా	5-0-0

వెలిక్కారు వలుచ్చళ్ళు

— విమర్శకుడు —

గుడ్డ బ్లాక్‌మార్కెట్

అల్లూరు కక్షిదారు పుల్లయ్య గుడ్డలదుకా ణంలో గుమాస్తాయగు అల్లూరు రమణయ్య 4 x. ల. చీటీగుడ్డను, 3 x. ల. పట్టీంగును, రు. 8-8-0 లకు అమ్ముటకు లుబుల్ల రు. 14/- లకు అమ్మి, బిల్లు ఇవ్వనందుకు ఆంటీ బ్లాకు మార్కెటింగ్ పద్ధతిని పెక్కిరు మాటాడుకొని రమణయ్యను అరెస్టుచేసి రమ్మనుకు పంపిన దట. దుకాణాన్ని శోధిస్తే 1471 x. ల గుడ్డ గుడ్డ ఉండగా పట్టుకొని పెక్కటయిలు ఆఫీసు రుకు రిపోర్టుచేయుగా ఆయనవచ్చి ఆగుడ్డను అ గ్రామస్థులకు అమ్మించిపోయినాడట.

• • •

బుచ్చిలో బడాలబడావారి మన్ననల పొం దుతున్న బడాబర్తరుడు ఆత్మకూరు సుబ్బరా మయ్య గుడ్డ నిలవచేసుకొని అడిగిన రేటు పోయిందంటున్నాడని పోలీసులకు చెప్పగా, వీ ఓ ని పంపి స్పెట్టరవచ్చి సోదాచేయగా 200 x లకుపైగా బుల్లగుడ్డ దొరకగా కొట్టి గారిని అరెస్టుచేసినారట.

బ్లాకుమార్కెటు చేసినవారికి మరణశిక్ష అవసరమైనచోటా.

• • •

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు

మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు నిన్న గాయా నం 17, 18 తేదులలో నెల్లూరు కక్షారకు ఎలక్షన్ ప్రచారనిమిత్తం జిల్లాలో అన్ని పట్టణాలు ముఖ్యకేంద్రములు పర్యటించవలసి యున్నది.

శేషాద్రిపురం

ప్రఖ్యాత్ వైద్యులు నిపుణులు డాక్టరు యం. వి. కృష్ణారెడ్డిగారు ప్రఖ్యాత్ చికిత్స కొరకు నెల్లూరుకు తూర్పున 4 ఫర్లాంగులలో ఒక ఆరోగ్యనివాసాన్ని స్థాపించి దానికి తన తండ్రిగారిపేరు "శేషాద్రిపురం" అని నామకరణంచేసినాడు. దాని ప్రారంభోత్సవం 1 తేదిన జరుగును. మెడిసిన్ చదివిన డైరక్టరుగున్నూ, 25 సంవత్సరాలుగా ప్రఖ్యాత్ చికిత్సానుభవంగలవారుగున్నూ, మన యం. వి. కృష్ణారెడ్డిగారి కుమారుడైన డాక్టరు కె. వాసుదేవరావుగారిచేతను, మన ప్రఖ్యాత పత్రి స్థాపకులు చేయబోతున్న నిర్మాణమును, పారంభమును త్వరచేస్తూ ఇకరవోట్లుకూడా ఇట్టి ఆసుపత్రులకు దోహదమిస్తున్న మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి చేతిమున్నూ జరుపబడినది. వివరములు తర్వాత.

★ ఇసకతక్కెడగాదు - పేదతక్కెడగాదు ★

నాటికి ఆరు రూపాయలు కట్టి, పదిశీయిరు బండలు తప్పించి ఆరుసేరుకు ఆయిరం దస్తా లతో పేదతిక్కెడుగాడికి టోపీ.

భూస్థోవాళ్ళ భూములను ఆయిరంపెట్టి సున్నచుట్టడంతో ఇసక తిక్కెడిగాడికి టోపీ.

దస్తాపేలు మనోధా

ఫలానీ తేదీన నెల్లూరుతాలూకా ఫలానీ గ్రామ వాస్తవ్యుడున్నూ, పంటకాపు, భూస్థితి, చిత్రగుంటు కూలీలకు రూపాయకి రెండణాల వంతున వడ్డీకియిచ్చి ఆకట్టిబగ్గరాలతో కేవనంచేయు ఫలానీరెడ్డిగారి కుమారుడు ఫలానీ రెడ్డిగారికి,

నీవూరు తాలూకా అల్లూరు వాస్తవ్యుడు పంటకాపు, పరాయి భూములను తన భూము లుగా భావించి వృత్తిలో ఆరి చేరిన ఫలాని రెడ్డిగారి కుమారుడు ఫలానీ రెడ్డిగారు ప్రా యించి యిచ్చిన మాపుము ఆయిరపు అప్పు పత్రము.

నాకు అత్యవసర ఖర్చుల నిమిత్తము కొంత డబ్బు కావలయునని మిమ్ములను కోరిచందున దయతోనూ, కాయందుకుల కరుణతోనూ, మానవ సమాజమునందుకుల ప్రేమ వాత్సల్యము తోనూ, పేదవారియందుకుల ప్రత్యేక అభిమా నముతోనూ, అప్పయిన్న నిర్ణయించుకొన్న మరత్తులు:-

మీరు నాకు రు. 1,500/- లు. అప్పుడప్పు డు ఎవరు ఎరుగకుండా రహస్యముగా మీరు కారుఅప్పయిచ్చేటట్లున్నూ, ఈ మొత్తానికి నెల 1 కి. నూటికి ఆరు రూపాయిల వడ్డీకోటి మీకు నేను చెల్లించేటట్లున్నూ, యింకను ముప్పది రూపాయల వడ్డిని ముందుగా నీరు యిచ్చేటట్లు న్నూ, అనగా సదరు ముప్పైరూపాయల వడ్డీ రు. 2,500/- లమ్మీద, నేను కోర్టురు బగ్గరా లకు పోకుండా, పెద్దమనుషుల బగ్గరాలకు పెప్పుకుండావుంటే నిమిత్తము, నీకునేను బాకీ యిచ్చి, ఈ అయిర కాకీకింద నీకు ఒప్పుకొని

షెడ్యూలు

అల్లూరు సబ్ రిజిస్ట్రేషన్ కాలో చేరిన అల్లూరు గ్రామంలో పాణిగ్రాహి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి కిన్ని, మాలపాటివారికిన్ని స్వాధీన మాక్యు అనుభవములగల యం॥ 6 ల మాగాణి భూమిని మీకు ఆయిరం వుండదమైనది. ఈ భూములకు సర్కారు శిస్తులు వగ్గరాలు మీరుగాని, నేను గాని చెల్లించ వలసరములేదు. ఈ భూములను నేనెవ్వరికిని పరాధీనములు చేసియుండలేదు.

ఇది నాస్వస్థతలేని నెల్లూరు వణుకులవారి వీధిలో రహస్యముగా సిద్ధపర్చ వ్యక్తిచేత వ్రాయించి యిచ్చిన అసలుమూల పత్రము.

ఇందుకు సాక్షులు. yX2 వ్రాలు.

1. స్వగ్రామం కొళ్ళపూడి
ఆదినేపల్లి రెడ్డి వ్రా లు.
2. ప్రతిపాదున్న మోడెం
ఆదిపరెడ్డి వ్రాలు.

నోటు:—పై రుసుదా తేదీనాడు అయిదా ఆందులో వ్రాసిన విషయాలన్నీ నిజము. ఈ వ్యక్తుల చిర్లు వగ్గరాలు మున్ముందు బయిటు పెట్టబడును. ఈ ఆసుపత్రి వస్తాదేలు కూడా తూడుబందల రూపాయల మాత్రమే ఇచ్చి తక్కెడగాడు, పేద తక్కెడగాడ్కి యిచ్చి వాడరు. ఈనిజాలలో నూడ యిలాంటి అక్ర మాలు చేస్తూవుంటే, పిల్లలన్ని పాస్తులు ఎట్లా వక్కెందు కొంటూరో భగవంతునికే ఎరుక!

★ నక్షత్రఫలితాలు ★

[నాలుగవ పేజీ కొరవ]

చరించవలసి యుంటుంది. ఒకొకొక జీవ పంధవిస్తే చెడడం ఖాయంటుకు కూడా సాక్ష్యములు లేకపోలేదు. గౌరవ హీనమను కార్యకలాపములందు మనస్సులాగినప్పటికీ దూరంగాయుండడం శ్రేయస్కరం 11.12 డేటీలలో కలీకాయాసం, చికాకు, విశ్రాంతి లేకపోవుట.

తుల (చిత్త 3.4 పా. స్వాతి, విశాఖ 1.2.3 పా.):- ఈవారం మీకు ప్రతికూలమైనది. నిబ్బరాంతో యుండడంకూడా ప్రతికూల మునకు పరోక్షకారియని గుర్తించి తిప్పలొని తిరుగుచూయుండడంశ్రేయస్కరంకాగలదు ఋణ ముచేసి భూమి కొనే ప్రయత్నాలు చేస్తారు. కాని ఇందులన ప్రస్తుతంలో కార్యకరమై వప్పటికిన్ని మున్ముందు లాభంచేకూరగలదు. నుంచిన్నాదకుంతో ఇతరులకు ఉపకారము చేద్దామని తలపెట్టినా సంఘంలో అపవాదు రూపంగా పరిణమిస్తుంది, పరిస్థితుల ప్రాబల్యంవల్ల ఆశ్చర్యకార్యవచేయుటకు ప్రయత్నించుకూడా చేస్తారు. తండ్రి వైపువారినుండి కొన్ని వ్యతిరేకములు గోచరించును. వ్యతిరేకుల ప్రాబల్యం హెచ్చుగానుండును. ఆరోగ్యం అంత అనుకూలంగా నుండదు, 5-8 డేటీలలో ప్రయాణాదులలో ప్రమాద సూచనలు గలవు. కావ విరమించడం మంచిది.

వృశ్చికము (విశాఖ 4 పా. అనూరాధ, జ్యేష్ఠ):-ఋణమును తీర్చు నిమిత్తమైవప్పటికి ధనమును నిల్వచేసుకొనుటకుగల అవకాశాలు ఈ వారంలో కొనుగొనగలవు. ఇది క్షేమదాయకమైన యోగం కాబట్టి అనవసర ఖర్చులను తగ్గించుకొని జాగ్రత్తపడడంవల్ల రాగల కష్టాలలో సుఖమును పొందగలుగుదురు. ఈ కాలంలో మీరు ఏ పని చేసినప్పటికి, (అస్వతంత్రమైనది) లాభించే సూచనలుగలవు. నూతన కార్యక్రమములు స్వతంత్రంగా ప్రారంభించుటకు ఈ వారంలో తగిన పరిస్థితులను ఏర్పాటు చేసుకొనడంలో కృతార్థులవుతారు. ఉద్యోగ వ్యాపారములందు సంతృప్తికర పరిస్థితులు ఏర్పడగలవు. సంఘంలో మంచి పేరును కూడా సంపాదించుకోవగలుగుతారు. కుటుంబ వృద్ధియగును.

ధనస్సు (మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.):- ఉన్నయుద్యోగము గౌరవప్రదమైనప్పటికిన్ని, వత్తిడి యెక్కువగా యుంటున్న కారణంవల్లనైతేనేమి, మరికొన్ని యితర చిక్కులవలనగాని, అసంతృప్తిని కలిగివుంటారు. కుటుంబంలో అనారోగ్యముండును. తండ్రివైపు బంధువులనుండి అవసరమునకు తగు సహాయము లభింపగలదు. మిమ్మల్ని ముఖ్యంగా ధనకర్షకుల పారమర్శ ఎక్కువుగా యుంటుంది. ఇందువల్ల ముఖ్య వినయాలలో కలుకుల నష్టములు అంతగా లేవుగాని మొత్తం మీద మీ ప్రాబల్యమునకు కొంత దెబ్బతీసేని గ్రహించగలరు. మీ బుద్ధి కుశలత, విద్య యితరులను ఆకర్షించినందువల్ల అనుకూలుర సంఖ్య పెరిగి కొంతవరకు సహాయ సంపత్తులు లభించగలవు. భార్యనుండి సహయానికి మంచి సలహా లభించినందువల్ల మనశ్శాంతి చేకూరగలదు. 6.7 దూరప్రాంతమైన సహాయప్రాప్తి. 8. 9 ప్రతికూలములు.

మకరం ఉత్తరాషాఢ 2.3.4 పా. శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1-2 పా):- ప్రస్తుతం అన్ని పరిస్థితులు కొనుగొన్నవిగాని, కొన్ని వ్యతిరేకములు కొని సంవత్సరం కవరుచేసుకోవడమంటే కవ విశ్వసించక మహోత్సవాన్ని ఆచరిస్తారు. కవరుచేసుకోవడం చేసినంతి పుణ్యమని అధికారులు గతు నిందడం మనుభవం

• • •

వీరంపల్లి, పడ్లపూడిరోడ్డు

ప్రభుత్వం రోడ్డుకేయుటకు తలపెట్టిందంటే పంతోషించాం కాని తన పెట్టుపాలం కొంత పోయినా వుద్దేశ్యంతో 1½ మైలులో వరి పాయ్యేరోడ్డు, 2½ మైలు నిరుపయోగమైన మార్గానికేయుటని కోరకుండా రంగా ఉండడంతో వింత లేకున్నాని, ఆ ఆలోచన తలపూపుతున్న అధికారుల ప్రవర్తన విచిత్రంగావుంది. అధికారులు కప్పుడాలోచిస్తే, న్యాయమైన యీ విషయాన్ని పైకరణ తీసుకపోవలసివుంటుందని హెచ్చరిస్తున్నాము.

—చిక్కైతు

• • •

సైదాపురం మైకావర్కర్ల తీర్మానాలు

సైదాపురంలో జిల్లా సోషలిస్టు కార్యదర్శి శ్రీధరరావుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన మైకా కార్మికుల సమావేశంలో యీదిగువతీర్మానములు గావించబడినవి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర మైకాముద్దార్ వండాయిక్ అనే పేరుతో ఒక సంఘమును స్థాపించాలని, అది మైకా గనులు ఫ్యాక్టరీ కూలీలకు పొత్తి నిధ్యం వహించాలని తీర్మానించారు.

ఈ సంఘానికి తాత్కాలికంగా యం. మాధవరావుగారిని అధ్యక్షులుగా, వండవార కెంకటసుబ్బయ్యను కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొన్నారు.

కేవలం శేఖ బాధపడుచున్న కొమ్మినేటి

సిద్ధ మకర ధ్వజము
(ఔషధరాజము)

దీనిని సేవించినయెడల అన్ని మాంద్యము, పరిణామశూలు, క్షయ, అన్ని విధములైన శుష్కములు, కంఠవ్యాధులు, అండవృద్ధి, బోదకాలు, నాడీదౌర్బల్యము (నారిపుండు), గుండె ప్రాప్తి, భగందరము, సమస్త వాత వ్యాధులు నశించును.

మంచి బలకర్తీ స్తినిచ్చును. శీఘ్రవృద్ధినిలిగించుటలో అపూర్వమైనది. మాపలికెకంబా ధునం. బ్రాహ్మణ క్రిపలిగింపుడు. మము స్త్రవ్యాధులకు నశింపజేయు రా శ్రీ వ. ధ ం. ఎక్కువ వివరములు కొరకు వివరములు మందుతో పంపబడును.

వారంపినములకు ఖరీదు మందు రు 10/- లకును. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ర క్తశుద్ధి —— పత్యాలేము మన్న గు ప్రాణులకు ధారా మెందైన మందారిదం స్పానము చికిత్సలు చేయబడును.

—: వివరములకు :—
డా॥ జె. నారాయణయ్య, L.I.M
ది ఇండియన్ ఫార్మసూటికల్స్,
(గవర్న మెంటు రిజిస్టర్డ్)
నెం 165 రు, తిప్పరాజువారివీధి—నెల్లూరు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు
గుండాల వీరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి అర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

గనోక్వీల్
అన్నిసెగలకు గంటలలోగుణము
ఈశ్వర ఫార్మశీ, రాజమండ్రి.

భారతదేశంలో వ్యవసాయ కూలీల స్థితిగతులు: కుమరప్ప కమిటీ నివేదిక

(1 వ పేజీ కొరవ)

వ్యవసాయ కూలీల జీతాలు, ధరలకు ఎంత వెనుకబడ్డది. తెలిపే పట్టిక

జిల్లా	1939		1945		1948(జనవరి)	
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
జలంధర్	100	100	214	300	214	448
గోరఖ్‌పూర్	100	100	214	340,7	214	448,3
జునాగ్	100	100	125	400	125	426
మీరట్	100	100	212,5	425	—	—
ఝాన్సీ	100	100	215	335,3	—	—
అల్మోరా	100	100	360	315	—	—

ఈ వస్తువుల చిల్లరధరలు, నాణ్యత ప్రమాణాలు యు. పి. రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలోగల 11 జిల్లాలలో సేకరించబడ్డాయి.

ఇవి సరాసరి రేట్లు కావు. విచారణ జరుపుటానికి నిర్ణయించుకోబడిన గ్రామాలలో అమలులోనున్న ధరలే. కనుక ఇవి మాడల్ రేట్లు (నమూనా ధరలు). ఇవి వ్యవసాయకూలీల దిన జీతాలను సరిగ్గా తెలుపుతున్నట్లు భావించవచ్చు.

ప్రొ॥ వీరబహాదూర్ సింగ్ గారు ఆ యా ప్రాంతాలలో విచారణజరిపి వ్యవసాయకూలీల జీతాలు, జీవిత వ్యయప్రమాణము యుద్ధపూర్వం వుండినదానికీ, యుద్ధంతర్వాతవుండినదానికీ గల తేడాలను తెలుపగల అంకెలు సేకరించారు.

మా పర్యటనల సందర్భంలో మేము గ్రామాలలో రైతులను సరాసరి కూలీలను, జీతాలనుగూర్చి, చెల్లించేపద్ధతినిగూర్చి విచారించాము. రైతులు తెల్పినదానినిబట్టి జీతాల రేట్లను తెలిపే పట్టికలను తయారుచేశాం. ఈ సేకరింపబడ్డ అంకెలు, వివిధరాష్ట్రాల శాఖలు ప్రాంతీయరేట్లను సూచిస్తాయి.

ఈ క్రింది రెండు కారణాలవల్ల వ్యవసాయ కూలీల వాస్తవమైనఆదాయం యుద్ధ ఫలితంగా పెరగలేదని భావిస్తున్నాము:

(1) యుద్ధంముందు జీతాలు చాలీ చాలకుండావుండేవి.

(2) 1920 తరువున్నా, యుద్ధ కాలంలోనూ జీతాలరేట్లకూ ధరలకూ మధ్య ఎంతో అంతరం వుండేది.

స్థూలు కరీబల సంఘంయొక్క ప్రశ్నావళికి వ మా ధా న ం చెబుతూ, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు, సైన్యంలోనుంచి తీసేయడం నూలంగానూ, యుద్ధకాలపు పరిశ్రమలలో శిలువకు డిమాండు పడిపోవటం మూలంగానూ యు ద్ధా న ం తరం వ్యవసాయ జీతాలరేట్లు పడిపోవటం జరగవచ్చునని పరిస్థాచెప్పాయి. వాస్తవంగా, యుద్ధం తర్వాత, డిమాబిలైజేషన్ (యుద్ధంలోకి సైనికులుగా చేర్చుకొన్నవారిని తీసేయడం) వల్లనూ, పరిశ్రమలలో ఉద్యోగులను తగ్గించేయడం (రిట్రెంచిమెంటు) వల్లనూ, మరి సంబంధమైన అలజడులవల్ల ఫ్యాక్టరీలలో పని నిలిచిపోవడం వల్లనూ, శిలువకు డిమాండుచాలా తగ్గిపోయి, దాని పర్యవసానంగా వ్యవసాయకూలీలు దెబ్బ తినటం జరిగింది. పైగా, కంట్రోలులొలగించడం, దానితోడు వ్యవసాయోత్పత్తి క్షీణించడం వ్యవసాయకూలీల జీవితవ్యయాన్ని ఇంకా ఎక్కువచేశాయి.

కనీసవేతనాలచట్టం త్వరగా అమలుపరచుట

అందుచేత కనీసవేతనాలచట్టంలో సందర్భశుద్ధి (relevant) గల భాగాలను వీలైనంత త్వరగా వ్యవసాయకూలీలకు అన్వయింపజేయాలని మా సలహా.

1948 సంవత్సరపు కనీసవేతనాలచట్టం 3 వ సెక్షనులో ఇలా పొందుపరచ బడింది:—

"రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ చట్టమునుండి మొదటిది దాటేలోగా, షెడ్యూలులోని రెండవ భాగంలో నిర్ణయించబడిన ఉద్యోగం నిమిత్తంలో చట్టం ప్రారంభమైనదిమొదలు షెడ్యూలులో తెల్పబడిన అన్ని విధములయిన ఉద్యోగములలోనూ పనిచేస్తున్న వారికి చెల్లించవలసిన కనీస జీతాలను స్థిరపరచవలెను"

షెడ్యూలుయొక్క రెండవభాగంలో ఇలా వున్నది.

"వ్యవసాయంలో ఉద్యోగం చేయడం అనగా భూమి దున్ని సేద్యం చేయుటం, పశు పోషణ, ఉత్పత్తి, సేద్యం, వ్యవసాయ సరుకు ధమైన లేదా పండ్లతోటల సంబంధమైన వస్తువులను పెంచటం, కోయుటం, పంటలు పండించడం, కోళ్ళ పెంపకం, తేనెటీగల పెంపకం—వీటితోపాటు వ్యవసాయం గానీ, పొలం పనులతో కూడా అప్పటికప్పుడు రైతుచేసే పొలానికి సంబంధించిన ఇతర పనులు— (అడవి పనులు, కలప పనులు, పంటని మార్కెటుకు సిద్ధపరచడం, నిలవ వుంచడానికి కానీ, మార్కెటుకు పంపించడానికి కానీ తయారు చేయడం, రవాణా నిమిత్తం బండ్లలో తోలటం- ఈ పనులతో సహా)"

దీనినిబట్టి, కనీసవేతనాలచట్టం అన్ని విధములైన వ్యవసాయ పనులకు, వాటికిలోబడిన పనులకు, పూర్తిగా అనువర్తించేటట్లుగా తయారు చేయబడినట్లు స్పష్టమవుతుంది. చ ట్టం లో సెక్షను 16(2)లో — రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తనకు సరైనా కొన్ని ప్రత్యేక కారణాలవల్ల న్యాయముగా తోస్తే, షెడ్యూలులో వివరింపబడిన అన్ని విధములైన, లేక ఏదో ఒక విధమైన ఉద్యోగములో పనిచేసే ఉద్యోగులకు చట్టములోని నిబంధనలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించేంతకాలం అనువర్తింపకుండా ఆపేయవచ్చు"—అని పొందుపరచబడినది.

(సశేషం)

లోకాభిరామాయణం

[3వ పేజీకొరవ]

ప్పుడుగా పొందవచ్చునేగాని, బ్రిటిష్ అంతరంలో ఎక్కువ పనికి దిగడం అసంభవం.

బ్రిటిష్ కెక్కుడి దేవుడ్డ సహాయం చెయాలని

వ్యవహారం పరిశీలించారు. లేదు ఈరాగం 1950 వరకూ మరువకే సైగా ఇదింతుకు కుదురు 10 చేసుకొని కేసింద వచ్చును. కాకుండా తెలంగాణకు వచ్చు. సింగు ఫోర్టు, బ్రిటిష్‌లోని ఆ కాశ్మీర్, దీనిపుల ఈరాలను రవాణాచేసార్లు.

★

మన మంత్రులకు కొందరికి వాచాలత్వం మెండు. కార్యవాదులు కావడం మంచిదిగాని, ప్రతి విషయంలో ప్రకటనలు చేసినందుకు ప్రకటించారు. రైల్వేమంత్రి అయ్యంగారు అన్ని విధాలా తెలానికి అర్థమైనారు అని నమ్మిన వారు చేశారు. దానిని వివరించే ప్రయత్నం ప్రాక్టికల్ కోరికా చేయలేరు. లేదా ఇక్కడ రెన్నూట్లపైనే ఉంటే దావుంచే విధంగా సైగా మాట్లాడరు.

ఇంతకాలం జరిగినదానికంటె అధికం ఏమి సంభవం కాదుగాకే, గోపాలస్వామి. సమస్యను, కేకేన్ - చక్రవర్తి మంత్రులను కొంతమంది అనుకున్నారు, ఆ ప్రాంతంలో "రైల్వే సమస్యగాను, రాజాజీను, ఇస్తే చెయ్యగలరు" అనే ధోరణిని అవలంబించకూడదు అని బోధపడదాంచారు.

ఈ సందర్భంలో గిరిగారి మాదిరి ఉత్తి మంగా ఉంది. సైన్యం కోసం ప్రయత్నం, రైల్వే బోర్డువారు, రైల్వే వర్కర్ల సంఘం రాజీకి రాకపోతే ఆ మాటకు సారాంశం.

5 రూపాయలదాకా కొండతెచ్చి ఉన్న వర్కర్లకు వారు. దాదాపు అందరికీ 40 రూపాయలవరకూ ఆ ద న పు ఆదాయం అక్కడే దగ్గరలకు, అది ఏ మూలకువస్తుంది? ఇందులో ఉభయులకూ ఒక సమాధానపు మార్గం కనిపిస్తే, మిగిలిన తగాదాలు తీర్చడం నిర్ణయానికి రైల్వే వర్కర్ల సంఘం కూడా అంగీకరించవచ్చు.

కానీ సైన్యం పట్టించుకుంటూనా? కొరియా, చైనా, పర్షియా, ఈజిప్టు తగాదాలలో తల్పించుకునే దిగ్గజం, తెలంగాణలో ఎందుకు కల్పించుకోదని అంటారా? అంతర్జాతీయమైతే, సహాయంతో పోతుంది. జాతీయమైతే, నిర్ణయం చేయకపోవచ్చును. సాధారణంగా నిర్ణయము, సైన్యం అమిత దూరానవుండే శక్తి ఉంది, అందుకు భిన్నంగా ఇవ్వడం జరిగితే కదా.

★

పత్రికలవారికి పట్టరానంత కోపంవచ్చింది. "రచనా స్వాతంత్ర్యం లభించేవరకూ విరమించము" అని నిశ్చయం సంపాదకీయంమీద వాలుగు పంక్తులలో అచ్చువేయలేదనే, జూలై 12 న పత్రికలు ప్రకటించరాదని (విరమణగా) సలహా సంఘాలు కొరియలకు చేయ వలెనని తీర్మానించారు. ఆరు పత్రికలు తాము దీనికి సమ్మతం లేదని ప్రకటించినవి.

"హిందూ" "హిందూస్తాన్ టైమ్సు" ప్రతి కల సంపాదకీయాలపైన ఆ వాలుగు పంక్తులు వేశారు. "టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియా"మీద వున్నవి.

పరాయివారి పాలనలో మనం భయపడితేనై వుండే, మన ప్రభుత్వంలో దీనులకే సతించడం కనుగా ఆవే చెప్పి మన పెద్ద పత్రికలవారిని బాధించింది. అట్టి గొడవలేని ఇతర పత్రికలు ఎక్కువై, తీర్మానాన్ని వెగ్గించినవి.

నెహ్రూను మెండితనానికి, వీరి దీక్షకూ సరిపోయింది.

★

క్షేమం వచ్చి, మానిక చచ్చి న కో జ కే వాగులకు. ఇండియా దీక్షకూ, కాశ్మీర్ (అబ్దుల్లా) పట్టుదలకూ న్యాయంగా రక్షించి పోయింది.

శాస్త్రీయమైన
భృంగామలక తైలం
*
కల్యాణాశ్రమము
నెల్లూరు

సాహిత్యగోష్ఠి

[2 పేజీ కొరవ]

హాస్యం

హాస్యప్రవృత్తి వ్యక్తిలో ఉండేటట్టుగా రచనలో రాణించదు. కృష్ణమూర్తిగారు హాస్యప్రవృత్తిగలవారు. ఈయన స్వభావములోని ఈ లక్షణాన్ని రచనలోకి తెచ్చిన మనీషలందుల మన తారాతారు.

మన తెలుగులో హాస్యరసం ఇతరులకి తారాతమ్యం చూపించారు. మనవాళ్ళంతా శృంగారములోనే మునిగిపోయారు. హాస్యరసానికి కేవలం ప్రహసనాల్లోనే మంచి స్థానం నాటకాలలోను, ప్రబంధాలలోను విదూషకులను సృష్టించారు.

పరిపుష్టమైన హాస్యం అమృతమువలె ఉండాలి. కొందరిని నొప్పించేది, కొందరిని నవ్వించేది హాస్యము కాదు. అందరికీ ఒకేవిధమైన ఆనందం కలగచేసేదే నిజమైన హాస్యం.

వీరేశలింగముగారి గ్రంథాలలోను, చిలకమర్తివారి రచనలలోను, పానుగంటివారి నాటకాలలోను, వెంకటార్యశాస్త్రిగారి ప్రతాపరుద్రీయములోను హాస్యరసం ఉన్నది.

తెలుగులో సిద్ధహస్తులైన హాస్యరచయితలలోకూడా కొంత ఎత్తిపొడుపు లేకపోలేదు. మన ఆంధ్రులశాస్త్రి ఇందులో గట్టివారు. కాగా ఆలోచిస్తే భమిడిపాటి వారిలోకూడా కొంతవరకు ద్యోతకం కాగలదు.

మన తెలుగులో నిర్మలమైన హాస్యరస గ్రంథము ఒక కన్యాశుల్కమే అనిరి కవులు. కృష్ణమూర్తిగారికి కన్యాశుల్కము అభిమాన గ్రంథమేకాదు, ప్రమాణ గ్రంథముకూడా! వీరు తొలి రోజులలో వ్రాసిన "రామప్రియ" కథా సంపుటిలోను, తర్వాత వ్రాసిన వ్యాసాలలోను, దుర దినాలలో వ్రాసిన చిలకరంగు విమానము లోను, కన్యాశుల్కములోని మాటలు కనబడుతవి.

గిరీశం రాయలు వెంకోజీరావులో కొన్ని లేకపోలేదు.

పచ్చిశృంగారాన్ని హాస్యంగా జమకట్టే పురాణం శాస్త్రులుగారిని వీరు చిత్రించుటలో కొంచెం ఎత్తిపొడుపు లేకపోలేదు.

రాజా, చిలకరంగు విమానం మొదలగు విషాదగాథలు రచించుటలో వీరు నేర్పరులనుట నిర్వరనమైనా వీరి రచనలలో సమష్టిమీద గోచరించేది కృష్ణమూర్తిగారు స్వచ్ఛంద పరిహాసప్రియులని.

మంచి కథలు

"దాంపత్యము" అందరూ కోరేది. "కథ" ఎలాగుంటుందో, ఈ కథానికా యుగములో "తాదర్శకోరి"ని పేరుపెట్టి పిలువరాదు. "అపుత్రస్య గతిర్నాస్తి" అన్నారుగదా! "రాజా"ను రాజులపోతున్నా పోనీయరాదు. "తొలివిద్య" ఎవరికి ముద్దురాదు. "సత్యాన్వేషణ లేకపోతే ఎలా? 'కంబూ' కానియ్యాడి తగినది.

కథా సంపుటాలు

1. రామప్రియ 2. కృష్ణమూర్తి కథలు 3. శ్రీరామనవమి.

కృష్ణమూర్తి - నరసింహారావు

సంసారిక కథలు వ్రాయుటలో నరసింహారావుగారు ప్రథములు. ప్రథములేకాదు; వీటికి ప్రముఖులే. ఆ మార్గాన్ని కొందరు అనుసరించారు. ఆ వర్ణనవారిలో కృష్ణమూర్తిగారే కొనియాడ తగినవారు.

... కృష్ణమూర్తిగారు శాంతం, లక్ష్మి ... [illegible]

... [illegible]

ధ్యాలు చిత్రపరుస్తారు.

స్త్రీ సహజమైన మాతృ పేరులో శాంత వంటి ఈ దైవశే లక్ష్మి. "తొలివిద్య"లో వ్యక్తిత్వానికి ప్రతీకమైన ఆ గాఢప్రేమ లక్ష్మిలో ఉండుట మనము గాంచగలము. శాంతం సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. మూర్తి పేర్లలో ఆ గల్పికలు గుర్తుకే మాటలాని తనయులో అనుభవించి బిరుదు పేరుని పిలుచినవారు. శాంతం మాటలో తెలుగుదనము తొణికిసలాడుతుంది. ఆమె సహజమైన తెలివితేటలు తేటపడుతవి లక్ష్మి పలుకులలో తెలుగుదనము కాదు మనకు తెలియవలసినది. ఆమె పరిపూర్ణవ్యక్తిత్వంలోని గొప్పదనం కాంతిలుతున్న లక్ష్మి అద్భుతురాలు. ఆమె భర్తతో సాహిత్యగోష్ఠి చేస్తుంది. గొప్ప విమర్శకురాలు. "ఒథెల్లో" నాటకం చాలా గొప్పదని వాగదంటుంది. ద్విజేంద్రలాల్ రాయిగారి షాజహాన్ నాటకం హిందీలో చదివి షేక్స్పియర్ వ్రాసిన "లియర్" నాటకంకంటె ఎన్నోరెట్లు బాగున్నది అంటుంది.

ఇంతేకాదు, కృష్ణమూర్తిగారితో యిలా అంటుంది. "మీ రెవరైనా ప్రేమకథ వ్రాస్తే అందులో మీరు చిత్రించిన నాయికి మీ ప్రియురాలే అని, నాయకుడు మీరేనని అనుకోడం భావ్యంగాదు. నేను అట్లా ఎన్నడూ అనుకోను... కథలోను, వర్ణనలోను. మీ స్వానుభవాలు కొన్ని వుపయోగపడవచ్చును. అంతమాత్రముచేత మక్కువలు అందచాలేని మీ మంచిచెడ్డలు నిర్ణయించడం అవివేకం! అయితే, తాను వ్రాసినకథలలో కవి తన పర్సనాల్టీని కొంత వెల్లడించుకోడా అని అడుగుతారేమో. కోరి అతగాడు వెల్లడించుకోకపోయినా, అది కొంత వెల్లడికాకమానదు. కాని అట్లా లోకానికి తనగుట్టు తెలిసిపోతుందేమో యని కవి ఎన్నడూ జంకకూడదు." "శ్రీమతకథ" ఇట్టి మనీషవంతురాలు లక్ష్మి.

ఆమెకు అధునిక విజ్ఞానం అలవడినంత శాంతానికి అలవడలేదు. అసలు శాంతానికి కాపురములోవున్న పరాకాష్ట ఇతర విషయాలలో లేదు. ఆమె అసంగతులు, ఈ సంగతులు పట్టించుకోదు. తన ఇల్లేమో తన పిల్లలేమో తనభర్త... లక్ష్మికన్న శాంతం పరాకాష్ట చెందింది.

శాంతం ఆదర్శ గృహిణి. లక్ష్మి ఆదర్శ మహిళ.

శాంతం భక్తురాలు. కృష్ణకర్ణామృతము, అధ్యాత్మ రామాయణము, ఆంధ్ర భాగవతము చదివి తరించాలని కోరుతుంది. లక్ష్మిలో అట్టి గుణము కనపడదు. ఆమెలో ఆధునిక నవనాగరికతా దోషాలు లేకపోయినా శాంతాన్ని మించిన అధునాతన స్త్రీ.

శాంతం మనకు సహజముగా కనపడుతుంది. లక్ష్మిలో కృష్ణమూర్తిగారున్నట్లు తోస్తుంది.

లక్ష్మి కృష్ణమూర్తిగారికి ఇల్లాలుగాను, విమర్శకురాలుగాను కనపడుతుంది. శాంతం నరసింహారావుగారికి ఇల్లాలేకాదు, ఇలవేల్పు కూడాను. ఆమె జీవితానికి వెలుగై కథలు వ్రాయుటానికి శక్తిని, ప్రోత్సాహాన్ని యిచ్చిన అర్ధాంగి.

లక్ష్మిని సమగ్రముగా చిత్రించలేదు కృష్ణమూర్తిగారు. శాంతాన్ని సమగ్రముగా చిత్రించారు నరసింహారావుగారు. శాంతం లేకుండా కథలు లేవు నరసింహారావుగారికి. ఒక కథలో ... [illegible]

... [illegible]

భక్తురాలుగా చిత్రిస్తారు, ఇంకొక కథలో రాణి పాత్రగా చిత్రిస్తారు. కొన్ని కథలలో కోర్టులో ముగ్ధాయిగా నిలుపుతారు. మరికొన్ని కథలలో వాచాలిగాను, ఇంకొక కథలో విప్రలబ్ధగాను చిత్రిస్తారు. ఇట్లా పెక్కువిధాల ఆమెను చిత్రించి చిరస్మరణీయమైన పాత్రసృష్టి చేశారు.

అట్టిపోకడ పోలేకపోయారు కృష్ణమూర్తిగారు. ఎందరెందరో మునిమాణిక్యం వారిని అనుకరించినా, ఆ పద్ధతిని వ్రాయ ప్రయత్నించినా వీరివలె కృతార్థత పొందలేదు.

శాంతంకథ వ్రాయాలంటే మునిమాణిక్యం వారే వ్రాయాలి. మునిమాణిక్యంవారు వ్రాయాలంటే శాంతంకథ వ్రాయాలి అన్న నానుడి పుట్టినది.

పాత్రసృష్టిలోనే కాదు. సంసారిక కథలు వ్రాయుటలోకూడా మునిమాణిక్యంవారితో తారావారు తులతూగలేరు. మాయిల్లు, మా యింటావిడ, పిల్లలుగలయిల్లు, మా కొరకొంప, రాధ కొలు, తల్లి పెమాటికిగా తన ఇంటి కథ, తన ఇల్లాలికథ, తన పిల్లలకథలు పెక్కుగా రసవంతముగా రచించిన మునిమాణిక్యంవారు సంసారిక కథలు వ్రాయుటలో సాటిలేనివారు.

సంసారిక కథకులలో మునిమాణిక్యం మునిమాణిక్యం.

ఇతరకథలలోను, పలుపోకడలు పోవుటలోను ప్రతిభావంతులు కృష్ణమూర్తిగారు. వారి పుస్తకాలనే తెలుగువారు ఆదరింపకగినది.

—

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి సన్సు
నగలవర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

కుష్టు ✱ బొల్లి
వగైరా మేహ మచ్చలు—సెగ—సవాయి
వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
గ్యారంటీ చికిత్స.
జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిస్టర్డు]
"ధన్వంతరి ఫార్మసీ"
గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి.

విటా * అశోక
స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని
శ్వేతకుష్ఠరోగము—ఋతుశూలలు—ఋతుబద్ధము—నడుమునొప్పి—నెలసరి ... మొదలగు గర్భకోశ వ్యాధుల పోగొట్టి బలిష్టులగా చేయును—
వెల సీసా రు 2—8—0 లు
పి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు—ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

కాకర్ల
కామాక్షయ్యగారి
పక్షవాతనివారణడిపో
మా "ధన్వంతరి గుళికలు" (రిజిస్టర్డు) పక్షవాతం, రువ్వాతం, వణుకు, తిమ్మిర్లు మొ॥ రోగాలలో గ్యారంటీగ పనిచేయును. మా ఫొటో లేబిల్ మార్కుగల ఔషధములనే వాడుడు. వ్యాధి వివరము తెలుపుడు - యింతకుమించిన ప్రపంచములో లేదు—
8 రోజులకు ఔషధము రు 7-0-0 లు ✤ ప్యాకింగుపోస్టేజి వేరు.
"ఆయుర్వేదకేసరి" - "వైద్యవిశారద" "విరాజ్" కాకర్ల వెంకటసుబ్బయ్య.
పక్షవాతస్పెషలిస్టు (రిజిస్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222 కొత్తబజారువీధి- నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)
పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును.
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్సు,
11, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మద్రాసు.
బ్రాంచి ఆఫీసులు: ... 1, పారిస్ పాతిలోటి - ... 10, ... P.O.
— అన్ని మందులషాపులలోను దొరుకును

రంగా క్రొత్త పార్టీ స్థాపిస్తారా?

[మొదటి పేజీ కొరవ]

[illegible]ంగా నిశ్చయమయిన పాలసీలు. పొగాకి మద్దతూ దొరపాల్ల జ్ఞాపకం.

అంతేకాకుండా కాంగ్రెసులోనూ యితర రాజకీయ పంథాలలోనూ వుండి వ్యతిరేకత [illegible]ణచుచ్చి, ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ వ్యతిరిక్త [illegible]లిగి వుండాలన్నాడు.

ఇక మూడు, కాలంను బట్టిచూస్తూ [illegible] గ్రామ అధ్యక్ష పదవి కాలంలో అంధ్రదేశం లోనూ, కాంగ్రెసు పర్మిట్లను కమిటీ పథకం గా మిగత రాష్ట్రాలలోనూలను అనుసరిస్తూ పురస్కరించుకొని ఆయన యీ నిర్ణయానికి వచ్చారు. కర్నూల్ సంవత్సరాలలో తెను యీ "ఫీనిక్స్" పక్షివు కాబోతున్నదని కూడా ఆయన అభిప్రాయము.

అలహాబాదులో త్రిపాఠీతో యీవిషయం చర్చించినా, ఆయన యీవిధమయిన రాష్ట్ర కమిటీల ప్రతిపత్తికి అంగీకరించలేదు.

ఈసందర్భంలో పొట్టి కుహనబుద్ధి బయిట పోయింది. అసలు విషయాలు నేడు బయట పడ్డాయి. పొట్టి మహాసభకు వచ్చిన దెలి గేట్లలో ఆంధ్రప్రాంతంలోని కాంగ్రెసునుండి చీలివచ్చినవారు ఎక్కువ. మిగతా ప్రాంతాలలోవారు కాంగ్రెసులోనే వుంటున్నవారు, కాంగ్రెసేతరులు వెచ్చటి. బంజాలునుండి పాదార్ మనుష్యులువచ్చారట. రాజస్థాన్ నుండి కొందరుమాత్రమే ప్రతినిధులువచ్చారు. వీరందరూ యింకా కాంగ్రెసులోనే వుంటున్నారు కూడా. పోతే బెంగాలునుండి వచ్చిన ప్రఫుల్ల ఘోషూ వృద్ధనాయకుడుగాని యిప్పుడిప్పుడే బలం సంపాదించుకుంటున్నాడట. బాకంరర్ వారు కలిసివుంటే బెంగాలు కాంగ్రెసులోనే ఆరోధంతుంటారట. చూడాలి లో గాలుగో

ఇంతలో ఆంధ్రనుండి ఒక అభిప్రాయం బయలుదేరింది. అన్నివిధాలా ఆంధ్రని కేంద్రముగా పార్టీయే బలయుతమవుతుందట. మిగతా ప్రాంతాలలో వామపూర్తిగానైనా బాగా పార్టీలేదట.

ప్రతిపక్షంలో కి విభేదాలుండడంచేత రంగాగారు పొట్టిపోవడంతోనే పొట్టి మహా బద్ధ బాగింది. అంతరంగం అడ్డు వచ్చేకపటి ఉపన్యాసమున్నది కేవలి కాన్పిస్తుంది. మిగతా అన్ని ప్రాంతాలలాగానే ఆంధ్రకేసమయం యిది అవకాశము బరీక్షగా పరిణమించింది. అదే యిది వారంలో జరిగింది.

ప్రజాపార్టీ చీలిపోవడానికి కారణం ఈ రంగాగారు, ప్రకాశంగారు – యిద్దరూఅనాడానని చెప్పాలి. వాపు కావాలని చేసినదికాదు. అయితే పైనచెప్పినట్లు వారిలో బయటకువున్న గుణము–ఇష్టమున్నవాళ్ళకి మంచిగుణము, లేనివారికి దుర్గుణము. రంగాగారి వాదం ఏమంటే ఆంధ్రప్రజాపార్టీ ఒకవాస్తవికసంస్థ; ప్రాంతీయ రీత్యా వీర్వడబలసినదికాదు. పొట్టిలాగే జరిగినది ఒక అఖిలభారత పంథా నిర్మాణమునకు వాకాతరణంమాత్రమేనని. వాస్తవికస్వరూపం పొందలేదని అందుచేత మిథ్యాస్వరూపంలో వున్న ఆ సంస్థను చూసి పార్టీని ఎందుకు అనుబంధంచేయాలి? అని. ఇంతేకాక పైన వివరించిన పట్టు యిక ముందు రాష్ట్రీయ సంస్థల నిర్మాణం ఫెడరేషనుబంధాలతో జరగాలనిమాత్రం ఆయన వాదన.

ప్రకాశంగారు రాష్ట్రీయ వాదమునకు పోరాడుము. ఆయనకు యివిపట్టవు. కాంగ్రెసు ఎదురుగా ఒక సంస్థ నిర్మాణంచేయడానికి అవకాశంకలిగించినట్లైతే చురుకుగా అందులో దూకి కృషిచేయడమే ఆయనకర్తవ్యం. సిద్ధాంతా లతో ఆయనకు పనిలేదు. అందుచే ఆయన "ఆంధ్ర పార్టీ కమిటీ" నిర్మించాలనే పట్టు పట్టాడు. ఆంధ్ర ప్రజా పార్టీ ప్రాతిపదికగా అఖిలభారతపార్టీ నిర్మాణం జరిగినా, యిది పనిచేయడం మొదలెట్టిందని అనుభవం వాదం.

ఈ దృక్పథాలలోనూ, వాదప్రతివాదాలలోనూ విభేదములతోపాటు రంగాగారు పొట్టిని సమావేశమునుండి వెళ్ళిపోవడం భారత ప్రజా పార్టీకి కార్యదర్శిత్వము అయిన కోవట్లు రాజీ పోయిందనుటకు అది ఆపాదకము లేపిస్తూ ఇచ్చిన వివరణ పత్రిక వ్యాఖ్యానం అగ్నికి గాలివలె రంగా, ప్రకాశం వర్గీయులను రెచ్చగొట్టింది.

ఈ విధంగా ప్రకాశం రంగాగార్లు ప్రజా పార్టీ కార్యకలాపాలనుండి వైదొలగిపోయిన ఏ క్షణమునకా క్షణము కార్యకర్తలు చీలిపోయి చాయి వాదోపవాదాలు. రంగాగారు ఒక పదుయుంతో విమానాశ్రయంనుండి లక్నోకు వెళ్ళి పోవడానికి కూడా సిద్ధపడ్డారు.

చివరకాయినా నిర్మాణాలు ఆపాదించబడ కాయనికూడా అనుకోలేదు. కాని ఆపాదించ బడ్డాయి.

మర్నాడు అఖిల భారత కిసాన్ మజ్దూర్ ప్రజాపార్టీ అంధ్రశాఖ ప్రారంభోత్సవం అన్నారు. అయితే దీనిలో ముందురాత్రి విశేషాలు మరీ పెద్దకలలు కేసాయి. అంధ్ర ప్రజాపార్టీ అనుబంధం కావడానికి సిద్ధంగా వుండగా యిరియెందుకని రంగాగారి అనుచర్య లు అడిగారు. ఎవరికి తోచినట్లు వారు మాటా డటకే ఆరాటిచ్చి తోచింది. చివరికి అడ్ హాక్ కమిటీ నిర్మాణం వాయిదాపడింది.

ఈ పరిణామాలతో పరిశీలకం, రంగాగార్లు విడిపోయినట్లే భావించుకోవచ్చు. కొందరు యింకా ప్రయత్నాలు చేస్తూనేవున్నా కలిసి పడానికి. ఎందుకంటే వారిద్దరు కలిసివుండడం చేత తమ ధనిష్ఠత్వం యింకాఎక్కువ ప్రకాశ వంతముగా వుండవచ్చునని ఆశకేమో!

ఏది ఏమయినా – యింతోపాటు చిన్నా ప్రజాపార్టీ గలుగులూ నవ్వులు పాలయింది; యిద్దరు విడిపోయే దుర్దినం వాయిదా పడింది అన్నమాట. వీరు విడిపోకపోయినచో కొందరి అయిష్టతగావుండే రంగాగారి వర్గానికొందరు కొందరు, స్థానిక రాజకీయాలవ్యవస్థా విషయం మాచకంగా పరిశీలింపబడుతుండేవి; పంతో పిట్టుకొన్నారు ఉదాహరణకి ఒక గుంటూరు జిల్లా ప్రజాపార్టీవారి యీ విషయం గోకినేని లక్ష్మీకాంతయ్యగారికోవచ్చాడు. చిత్తూరుకు తిమ్మారెడ్డిగారి వాయికత్వమే స్థిరపడ్డాడు యింకొకాయన. ఇక గుర్తింపులు లు రాష్ట్రకార్యదర్శిత్వాయ రంగాగారిని బలపరిస్తా రన్నారు మహాకొను. ఎందుకంటే ప్రకాశంగారి చార్టీలలో గుర్తింపులవాయ కమ్యూనిస్టులను చేర్చుకొన్నాడట; అదీకోపం, అలకలు అన్నగార్లు.

ఇంతకూ పిల్లిపిల్లలు విడిపోయినట్లు పిల్లి యిమ్మాత్రంకాకపోదు – మున్ముందు కాలమ్ము పరిశీలించగలదు ఏలాగూ అ. భా. కి. మ. ప్రజాపార్టీని పట్టుకొనివుంటారు. పోతే రంగాగారు ఆంధ్రప్రజాపార్టీకి బలవత్తరంచేస్తూ వుండిపోతారా? లేక వేరే ఒక అఖిలభారతసంస్థను స్థాపిస్తారా? వారికి ఎంతవరకు ప్రజల సానుభూతి సహాయాలువుంటాయి? యిదిగాక రంగాగారుమళ్ళీ 1942 కు పూర్వం కాంగ్రెసుకు ఎదురుగా కొత్త బలమైన కార్యక్రమంతో రోజులు రాజకీయవీధిలోకి వచ్చారన్నమాట. ప్రకాశంగారుమాత్రం కాంగ్రెసులో కాని భారత్ ప్రజాపార్టీకి సాయకుడుగా కాంగ్రెసుకు రంగాగారికి వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తారన్నమాట.

ఇంతకూ యిటువంటి వేటిలో నిర్ణయంకాలేదు గాని నేడుకాకపోతే రేపైనా బరగల్సినదే కదా!

జూలై 11 తేది 20 కేంద్రాలలో ఒకేసారి విడుదల

స్వాతీవారి ప్రథమ చిత్రం

రూపవతి

జి. యస్. స్వామి – యస్. బాలసరస్వతి,
సూర్యప్రభ – సూర్యకాంతం,
శివరావు – రత్నపాప

★ ★ ★

డైరెక్షన్ : ప్రభాకర్

మ్యూజిక్ : సుబ్బరామయ్య — కెమెరా : శ్రీధర్ — కథ, కె. వి. శర్మ.

స్టుడియో : గోపనాచల

★ ★ ★

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్

ఆంధ్ర : విజయలక్ష్మి పిక్చర్స్ — విజయవాడ.
తమిళ : పకోయా — విజయవాడ.
మైసూర్ : విజయలక్ష్మి ఆండ్ కో., — బెంగుళూరు.
మైదాం : మురళీ పిక్చర్స్ — సికింద్రాబాద్.

Editor, Printer & Publisher, N. Sreeramamurthy, Zamin Ryot Power Press, 170, Tipparajuvari St. Nellore